

SYMBOLICKÉ SETKÁNÍ SE SENIORY

My, žáci ze ZŠ Gorkého v Havířově již 5 let navštěvujeme Domov seniorů Helios v Havířově, a to vždy v Adventu a před zahájením letních prázdnin.

Letos v červnu bylo setkání se seniory v našem partnerství symbolické, neboť jsme toto sociální středisko navštívili již po desáté. Pro klienty střediska si pokaždé připravíme pěvecko-dramatický program, 10. jubilejní byl tvořen pásmem bajek, písní a hrou na boomwhackers (hrací trubky).

Každým rokem se k nám připojují i žáci z jiných ročníků. Přípravy nám dávají občas zabrat, ale za tu radost a energii, kterou předáváme klientům střediska, to určitě stojí, a proto se tam rádi vracíme. Na oplátku si pro nás sociální pracovníce vymýšlejí různé aktivity,

které hrajeme společně se seniory. Letos jsme hráli „bocciu“, která se podobá hře „petang“ (hra s kovovými koulemi).

Za naše vystoupení vždy dostaneme odměnu v podobě něčeho sladkého na zub. Sociální pracovníce a senioři jsou velmi milí a příjemní. Přejeme si, abychom se i nadále setkávali, neboť pro naši mladou generaci má tato nevšední aktivita velký význam a neopakovatelnou atmosféru.

Ester Gärtnerová a Eliška Čierňavová, žákyně 8. A

Otevřená radnice přilákala spoustu návštěvníků

Letos v rámci již desátého ročníku festivalu Ostravská muzejní noc vůbec poprvé otevřela své dveře také radnice městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz. Zájemci si tak prohlédli část této historické budovy, nakoukli dokonce do trezoru po bývalé České spořitelně a také do kanceláře starostky Petry Bernfeldové. Ta ochotně odpovídala i na dotazy příchozích. Ve vestibulu radnice si děti i dospělí mohli vyplnit kvíz a pomyslnou třešničkou na dortu byl křest publikace 65+, koncert Pop Academy a prohlídka vozů prachoštířu a prachožroutu. "Děkujeme všem účastníkům za návštěvu a věříme, že si akci užili stejně jako my," dodává starostka městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz Petra Bernfeldová.

MORAVSKOSLEZSKÝ SENIORSKÝ VÝBĚR VYBOJOVAL SKVĚLÉ STŘÍBRO!

V Olomouci se ve dnech 16. - 19. července 2018 uskutečnily 3. Mezinárodní sportovní hry seniorů. Sportovně - společenského setkání Rady seniorů ČR se tentokrát ujali zástupci Krajské rady seniorů Olomouckého kraje na čele s předsedkyní Milenou Hesovou. Do sportovního dění v areálu TJ Lokomotiva Olomouc nakonec zasáhlo devatenáct osmičlenných družstev nejen z České republiky, ale také z Polska, Slovenska a Maďarska. Ještě před samotnými hrami se v krajích ČR uskutečnily Krajské hry, aby pak vybraní členové reprezentovali svoje regiony na té nejvyšší úrovni. I výběr Moravskoslezského kraje byl nominován podle dosažených výsledků na hrách ve Frýdku-Místku a v Ostravě. Závodilo se ve víceboji, který má celkem deset zajímavých disciplín a většinu z nich si mohli závodníci vyzkoušet na již zmíněných předešlých sportovních hrách.

Výběr Moravskoslezského kraje pod vedením předsedy Krajské rady seniorů MSK Pavlem Glucem reprezentovali: Marie Darmovzalová, Vlastimila Chlupatá, Josef Fiala, Jiří Král, Milan Kubala, Karel Moškoř, Václav Stanovský a Ivan Štefek.

Kapitánem výběru byl Karel Moškoř, člen KRS MSK, který k samotnému průběhu Mezinárodních her seniorů řekl: „Už ve vlaku, cestou do Olomouce, bylo poznat, že jsme výborná parta. Odhodlání zabojoval o co nejlepší umístění bylo znát už od první disciplíny.

Více na str. 12

Cenu za nejlepšího sportovce/muže do 70 let obdržel Karel Moškoř ➔

MUDr. Růžena Mašková:

O zázraku v thajských jeskyních, o solidaritě lidí z celého světa, o slušnosti na festivalu Colours of Ostrava, o hesle pro olympioniky, o tom, jak neubližovat sám sobě, o navrácení paměti bez medikamentů a závěrečném přání neztratit se...

MUDr. Růžena Mašková

Tentokrát chci své povídání začít něčím opravdu úžasným: záchranou dvanácti mladých fotbalistů (ve věku 11 až 16 let) a jejich trenéra Ekkapoly Čantawonga z jeskynního komplexu v Thajsku. Osobně to považuji za zázrak. Potápěči je objevili až po devíti dnech a je obrovskou zásluhou toho trenéra, že dokázal hochy udržet v dobrém psychickém stavu - vždyť po celou dobu nevěděli, co s nimi bude, a stáli vlastně tvář v tvář smrti. Jednotlivci se museli podřídit určité disciplíně v zájmu celého týmu, dělili se uvařilivě o jídlo a světelné zdroje měli velmi omezené.

Po navázání kontaktu s vnějším světem se jim určitě hodně ulevilo, nicméně vyhráno v žádném případě neměli. Aby potápěči se zachráněnými vůbec našli cestu ven, použili pro orientaci pět kilometrů dlouhý provaz, jenž musel být dobře napnutý a ukotvený do stěn. Pak je čekaly úzké průchody, tma a bahnitá voda se silnými proudy, přičemž ti mladíci neuměli plavat a nikdy se nepotápěli. Bylo to skutečné hrdinství jak od nich, tak i od devatenácti potápěčů (jeden navíc při záchranné akci zahynul) a mnoha dalších záchranářů.

Ale co bylo rovněž mimořádné: solidarita lidí v podstatě z celého světa. Kdo o mladých fotbalistech slyšel, ten jim k záchraně životů fandil. A můžete si o tom myslet co chcete, ale já věřím, že i tato společenská atmosféra měla významný vliv na zdar celé akce, trvající sedmáct dnů. Kéž by se takhle lidé dokázali spojovat co nejvíce. Podobně mě potěšil i hudební festival Colours of Ostrava. Ne kvůli produkcím, které mi leckdy připadají jako závody k ohluchnutí: i když chápu, že každá generace má své ideály,

osobně dávám přednost klasice a vážnější hudbě. Ale v areálu Dolních Vítkovic se sešlo čtyřicet až padesát tisíc lidí jak z celé republiky, tak i ze zahraničí a v podstatě všichni se k sobě chovali slušně - mimořádné excesy nebyly zaznamenány. A to měli mnozí, kvůli počátečnímu deštivému počasí, vytopené stany. Dokazuje to, že když lidé chtějí, umí se k sobě chovat dobře v jakýchkoli podmínkách, což velmi oceňuji i ze své profese psychiatra.

No a s takovým potenciálem by pak mohly dobře dopadnout i podzimní komunální volby, co říkáte? Lidé by si přitom mohli uvědomit, že i zde platí Coubertinovo heslo pro olympioniky: není důležité vyhrát, ale zúčastnit se. Jinými slovy, když se zúčastním, udělal/a jsem pro výsledek, co jsem mohl/a a přijmu jej. Ale když nepůjdu volit, automaticky volím proti sobě. Kritizovat a stát přitom bokem, to je něco jako sedět u televize a vědět, jak se nejlépe hraje fotbal - to dokáže každý. I můj pes na gól zašteká...

Co se pak týká čím dál víc rozvášněnějších politických diskusí ve sdělovacích prostředcích, je nejlepší se jim nepoddávat. Negativními emocemi přeci každý člověk ubližuje především sám sobě, a co řešit nemůže, to prostě nevyřeší tím, že se naštve. Navíc, já věřím na vyšší spravedlnost, třebaže se neprojeví hned.

A tradičně už přidám případ z mé služby na protialkoholní záchytné stanici: jde o ukázkou toho, jak se někomu může zázračně vrátit paměť i bez použití léčebných prostředků. Čech, emigrant, se u nás setkal s bývalými spolužáky a pod vlivem alkoholu nakonec ztropil výtržnost. Když ho přivezli na záchytku, mluvil jen anglicky s tím, že češtinu prý zapomněl a že chce překladatele. Já se kdysi angličtinu učila, ovšem roky jsem ji nepoužívala, takže jsem disponovala pouze jejími zbytky. On mluvil anglicky výborně - a já, jak to šlo. Nakonec to však nevydržel a česky mě seřval, že se to nedá poslouchat, ať angličtinu nekomolím. Na jedné straně chápu, že měl pravdu, na druhé straně jsem mu ale tímto jednoduchým způsobem vrátila paměť.

Kéž by to tak jednoduše fungovalo i u mne: já si třeba už rok nemohu vzpomenout, kam jsem založila hodinky. A generální úklid je pro moji paměť velmi nebezpečná záležitost - to pak nenajdu vůbec nic. Akorát moje zvířata se mají u mne tak dobře, že vím, že se neztratí.

Na závěr vám tedy mohu popřát totéž: mějte se tak dobře, že se neztratíte.

Časopis SeniorTip vychází za podpory těchto institucí:

OSTRAVA!!!**OSTRAVA!!!**
MORAVSKÁ OSTRAVA
A PŘÍVOZMoravskoslezský
kraj**HAVÍŘOV**

Plukovník Tomáš Kužel: Prestiž a důvěra lidí v policii se postupně zvyšuje

Pomyslná vizitka:

plukovník Mgr. Tomáš Kužel

K policii nastoupil v roce 1984 a působil mimo jiné jako:

- ředitel okresního ředitelství Jeseník
- náměstek ředitele Služby cizinecké policie
- ředitel Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje
- náměstek policejního prezidenta pro vnější službu
- od roku 2013 dosud je ředitelem Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje

Jazykové znalosti: angličtina, němčina, bezpečnostní
prověrka na stupeň utajení „TAJNÉ“.

Četl jste jako kluk detektivky?

„V dětství jsem byl vděčným čtenářem v několika knihovnách, ale detektivky mě nijak moc nebraly. Zato mám přečteny snad všechny foglarovky i díla autorů jako byl Alexandre Dumas, Erich Maria Remarque a další. A protože letectví bylo a je mé hobby - stavěl jsem modely a dnes létám soukromě jako pilot. Hodně jsem četl i literaturu s touto tematikou.“

U policie jste přes třicet let. Jak se za tu dobu zločinnost změnila?

„Přibýly dříve neznámé fenomény, zejména kyberkriminalita. A to nejen hackerství, ale i rafinované způsoby vylákání peněz při soukromém internetovém bankovním účetnictví. Pro pachatele dnes například není problém udělat screening klávesnice a zneužít účet. To je hodně aktuální záležitost pro celou policii ČR. A je to také důvod, proč policejní prezident tomu dává zelenou, a nabíráme odborníky pro informační technologie. Nemůžeme je sice platit jako nadnárodní korporace, ale přesto k nám chodí.“

Co ve vaší kariéře považujete za nejlepší školu?

„V období čerstvé dospělosti jsem byl u Útvaru rychlého nasazení (tzv. URNA). Tehdejší výcvik a příprava mi dala hodně i pro osobní život. A třeba ve funkci náměstka policejního prezidenta jsem musel v ekonomickém úseku rozhodovat o policii v celé republice. To už se člověk skutečně musí orientovat v tom, co je důležité a co ne, co je strategické a jaké jsou i politické aspekty - aktuální fiskální politika státu má totiž na takové otázky obrovský vliv.“

Jaké zásadní programy máte pro veřejnost, zejména pro seniory a handicapované lidi?

„Například letos v březnu jsme směřovali preventivní aktivity k dětem, při čtení Policejních pohádek. Ta kniha vznikla v roce 2014 a je dílem manželů Pokorných - major Gabriela Pokorná je u nás vrchním komisařem.

Musím podotknout, že Policejní pohádky slaví úspěch mezi dětmi, rodiči i prarodiči, ale také mezi pedagogy a byly distribuovány do stovek moravskoslezských škol, školek či nemocnic a knihoven. Kniha je navíc s namluveným CD. Pro seniory jsme pak připravili před rokem a půl publikaci Černá kronika aneb ze soudních síní.

Plukovník Mgr. Tomáš Kužel: ředitel Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje

Záštitu nad tímto preventivním projektem převzala manželka prezidenta republiky Ivana Zemanová, která literární novinku rovněž pokřtila v oderském domově pro seniory. Ostatně, paní Zemanová už byla při návštěvě kraje v řadě domovů pro seniory, kde se setkala i se zdravotně postiženými a její spolupráce s námi si vážíme. Černá kronika je pro seniory velmi poučná, obsahuje dvanáct příběhů zachycujících nejčastější nebo nejzávažnější trestné činy, páchané na seniorech. Knihu využíváme při našich preventivních aktivitách.“

Když už jste zmínil trestné činy, jak je na tom náš kraj ve statistikách?

„V loňském roce kriminalita v Moravskoslezském kraji opět poklesla. Prověřovali jsme celkem 24 781 trestných činů, což v meziročním srovnání činí pokles o více než šest procent. Pachatelé byli zjištěni ve 12 450 případech, takže objasněnost přesáhla 50 procent. Kriminalita v regionu je tak nejnižší od roku 1990. Přesto se náš kraj už tradičně řadí mezi nejzatíženější počtem spáchaných trestných činů. Na lince 158 jsme pak v roce 2017 přijali celkem 101 527 volání, průměrně denně tedy 278 telefonátů. Pro doplnění, na celém území České republiky bylo vloni prověřováno 202 303 trestných činů.“

Co z vašeho pohledu policisty lidé nejvíce podceňují, na co by si měli dávat větší pozor?

„Na osobní bezpečnost. A nemyslím tím jen ochranu sebe sama, ale i svých věcí, dat, pošty, bankovníctví a podobně. Nejohroženější skupinou jsou přitom senioři, které doba jakoby přeskočí a oni nejvíce doplácí na trestné jednání pachatelů.“

Ať skončíme trochu radostněji - jaký je Váš oblíbený vtíp?

„Je jasné, že na policisty existuje spousta vtípů, a to nejen u nás, nýbrž na celém světě. Je to jakási daň za to, že dělají svoji práci, že udržují pořádek - to přece po nich chceme. Zároveň se prestiž a důvěra lidí v policii u nás postupně zvyšuje, to je nepochybné... Takže já vám neřeknu vtíp o policistech, nicméně s jejich prací přece jen něco společného má: V noci se ke mně vloupal zloděj, že prý hledá peníze. Tak jsem vstal a hledali jsme spolu...“

S ředitelem Krajského ředitelství policie MSK
rozmlouval Jiří Muladi

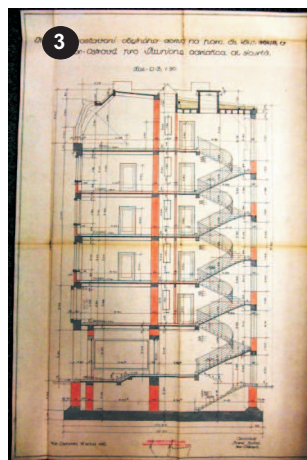

Paměť ostravských domů: Obytný a komerční dům, bývalý Palác Riunione Adriatica di Sicurta, Zámecká 488/20, Moravská Ostrava

Je libo do kavárny? Tedy do stylové kavárny, odkud se dá za vlídného počasí pozorovat městský pohyb a třeba i tah módních trendů na přilehlém korzu? Nu, takových by se dalo i v současné Moravské Ostravě najít asi víc než pár, ale... Ale takovou, která by se navíc spojovala s dobově žadaným architektem, jenž ve své době ovládl řádku podstatných městských projektů, byste dnes hledali už asi těžko. Takže je třeba se vrátit zase do první republiky, pro ostravskou architekturu do lepších časů. Dnes po tehdejších uspořádání velkoryse a současně prakticky navrženého paláce zůstala (naštěstí ještě) celková hmotová charakteristika a neporušená vnější výzdoba. Původní podobu interiéru bychom však mohli odhalit už jen v dobové dokumentaci.

Stojíme-li na průniku ulic Zámecké a Puchmajerovy - mimochodem s lehkým podivem, proč právě tato pojmenování ostravských ulic -, můžeme pohlédnout právě na roh bývalého paláce italské pojišťovny Riunione Adriatica di Sicurta.

připomínkou italské stavební kultury se vsazenou nárožní věží, vyvýšenou dalším patrem nad čtyřpatrová křídla a ve třech podlažích z obou stran opatřenou balkony.

Budova byla dokončena a s pokolaudačním povolením na konci roku 1928 uvedena do provozu. Její autor **Karel Kotas** (1894-1973) absolvoval rok v ateliéru významného krnovského rodáka Leopolda Bauera na vídeňské Akademii umění a poté studoval na pražské Akademii u Jana Kotěry.

Po příchodu do Ostravy v roce 1925 pracoval na stavebním úřadě, dohlížel na realizaci Nové radnice (má patrně osobní zásluhu na části jejího vnitřního vybavení) a zabýval se také urbanistickým řešením jejího okolí v návaznosti na zeleň i blízkou Ostravici. Postupně jako samostatný architekt získal významné zakázky: např. na obytný dům *Dělnické záložny* na Veleslavínově ul. s pozoruhodným řešením vnějšího členění fasády (1930), oční pavilon nemocnice na *Fifejdách* a k téže nemocnici na přilehlou modlitebnu *metodistů* (1930 a 1931) nebo obytný dům s *Občanskou záložnou* v Reální ulici (1931-1932). Dominantně působily *Městská spořitelna s knihovnou* (1928-1930) na dnešním Benešově náměstí nebo *obchodní dům Brouk&Babka* (1928), který v konzervativní Ostravě vyvolal rozruch svou téměř čistou funkcionalistickou koncepcí, tedy železobetonovou konstrukcí s pásovými okny a „přioděnou“ bezozdobným bílým pláštěm. Posledním významným Kotasovým dílem v Ostravě byla *správní budova ředitelství Severní dráhy Ferdinandovy* na dnešním Prokešově náměstí (1939).

Palác Riunione byl koncipován jako administrativní a částečně obytná budova: zatímco do veřejné části vedlo velkolepé dvouramenné schodiště ze Zámecké, do tří- a čtyřpokojeových bytů s halou, kuchyní, lázní i pokojem pro služku se vcházelo vchodem v bočním křídle z ulice Puchmajerovy. Celý dům působil vzhledem a jakoby s

Moravský sochař Julius Pelikán pak opatřil zvnějšku druhé podlaží věže třemi vícefigurálními reliéfy s alegoriemi hospodářské prosperity. (O této výzdobě jste mohli kdysi číst v cyklu *sochařských procházek*.) „Středomořská“ vzhlednost stavby je vyjádřena i v jejích útrobách, a to železobetonovou konstrukcí. (Italská pojišťovací společnost angažovala Karla Kotase od roku 1932 v Praze, projektoval pro ni také palác v Brně.)

V přízemí ze Zámecké se vstupovalo do cukrárny a kavárny (ta se měla dokonce rozšířit i do patra, jak se žádalo ve zmíněném projektu), nezbytnou součástí takto pojetého prostoru byly i herní stolky a biliár.

Místní kavárníci měli zřejmě obavu z nové konkurence a poukazovali na nedostatečnou výšku a světlost

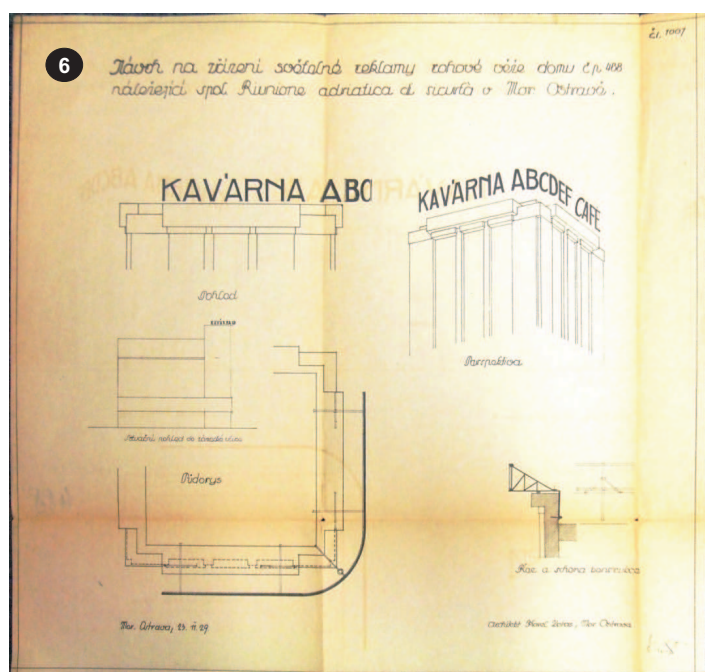
ZAJÍMAVOSTI

RADÍME

kavárenského interiéru. V tom je však vynalézavý architekt převezl, neboť kavárnu prosvětlil zrcadly a hlavně svěžími barvami.

V den otevření nezbylo dobovému tisku než chválit: **„Kavárna pojme až 1050 hostů. Stěny jsou obloženy mramorem a sloupy, rozdělující kavárnu na dva prostory, kryty zrcadly, světlo lustrů je stejnoměrně rozptýleno, takže dojem při vstupu je velmi příjemný a sympatický. Barvy malby, záclon, křesel a stolků jsou voleny v kontrastech, které lahodí oku.“** (Polední ostravský deník)

Licence byla kavárně Savoy udělena a ta slavnostně zahájila provoz 1. března 1930. Fungovala do čtyřicátých let (tehdy se původní označení Savoy změnilo na Adria), po válce však v komplexu Chamrádova módního obchodního domu zanikla.

O Kotasově smyslu pro materiál, světlo, barevnost i vzdušnost vypovídá snaha zapojit do provozu kavárny i zahrádku obíhající přes nároží, stejně jako tehdy aktuální a módní světelnou reklamu.

Během války nasměroval osud Karla Kotase k projektům lázeňských domů nebo soukromých vil, v padesátých letech „splatil daň“ za dřívější práci pro „buržoazní zbohatlíky“ a potýkal se s podlomeným zdravím. Zemřel v Praze 1974. Dnes možná ani není nijak zvláštní, že na jeho jméno reagují mnozí současní ostravští architekti slovem „neznám“.

PhDr. Marie Šťastná, Ph.D.

Popis snímků:

1. Bývalý palác Riunione Adriatica di Sicurta, dnešní stav
2. Palác Riunione Adriatica di Sicurta, foto 1932, (Archiv města Ostravy)
3. Plán vnitřního schodiště v bytové části
4. Julius Pelikán, nárožní reliéf 1928
5. Savoy kavárna, dobová fotografie, (AMO)
6. Kotasův návrh na světelnou reklamu kavárny

NEVĚŘTE FALEŠNÝM VÝHRÁM

Také se vám stalo, že jste v poštovní schránce našli obálku s dopisem, který Vás informoval o statisícové výhře? Právě takové dopisy slibující neuvěřitelné výhry stále chodí zejména starším spotřebitelům. Firmy tímto způsobem oslovují zejména zákazníky, kteří si od nich v minulosti již někdy něco objednali, například na základě reklamy v magazínech, z katalogu apod. Vypadá to velmi jednoduše a lákavě. Dopis mimo jiné oznamuje, že si postačí pouze objednat zboží z přiloženého katalogu a výhra je vaše. „Po potvrzení objednávkového kupónu a kupónu přijetí 1. ceny připišeme ve prospěch Vašeho účtu 300 tisíc korun.“ V jiném dopise spotřebitelům se zase píše: „Pokud Vám přišly tyto dokumenty, stačí pouze, aby Vaše odpověď přišla v požadovaných lhůtách, a získáte poukázku na 1. cenu ve výši jeden a půl milionů korun.“ Nešetří se slovy jako „zaručeno“, „ověřeno“, „garantovaný šek“, „doklad pro výplatu“ apod. Jméno adresáta je neustále uváděno ve spojitosti s vyplacením výhry. V lidech po obdržení takového dopisu začne postupně narůstat pocit nervozity. Po několikerém přečtení sugestivního dopisu dospějí někteří k rozhodnutí, nenechat údajnou výhru propadnout. Výherní kupón je však zpravidla spojen s objednávkovým formulářem, jehož odeslání je klíčem k výhře!

Trik může spočívat také v tom, že ve formuláři je již jeden z produktů předvyplněný. Vidina „zaručené“ výhry je pro řadu lidí natolik lákavá, že neodolají a z přiloženého katalogu si tedy zboží objednají. Marně pak čekají na výhru, přijde jim pouze objednané zboží. Zklamání je pak o to větší, když zjistí, že místo peněz na účtu mají doma předražené zboží, které původně ani nechtěli či nepotřebovali. Může se jednat o „zázračné pilulky na hubnutí, krémy na vrásky či další předražené doplňky stravy“.

Nenechte se nachytat výhrou za nákup zboží

SOS MaS, z.s. apeluje na spotřebitele, aby se nenechali na podobné dopisy nachytat. Měli by být obezřetní ke všem podezřelým zásilkám slibujícím zaručené výhry podmíněné nákupem. S podobnými praktikami se spotřebitelé potýkají již řadu let a vypadá to, že to jen tak neskončí i přes nemalé pokuty od České obchodní inspekce, udělené dotčeným firmám. Z pohledu zákona se totiž jedná o zakázanou agresivní obchodní praktiku, kterou se nerespektující prodejci snaží manipulovat se spotřebiteli a donutit je k uzavření kupní smlouvy, kterou by za jiných okolností neuzavřeli.

Falešné výhry je potřeba odlišovat od seriózních spotřebitelských soutěží, které sice také mohou ovlivnit chování spotřebitelů, ale u nichž je spotřebitel dopředu srozumitelně seznámen s podmínkami soutěže a ví, že jeho případná výhra v soutěži není jistá a závisí na náhodě.

„Zakázanou je naopak praktika, kdy prodejce vytváří u spotřebitele klamný dojem, že spotřebitel již vyhrál nebo vyhraje, popřípadě že vyhraje cenu nebo jinou výhru, pokud bude jednat určitým způsobem, ačkoli ve skutečnosti žádná taková cena ani obdobná výhra neexistuje nebo pro získání ceny nebo jiné obdobné výhry musí spotřebitel vynaložit finanční prostředky nebo mu vznikají výdaje.“

Spotřebitelé by měli vzít rozum do hrsti, zvážit všechny okolnosti a konkrétní produkt si vždy raději kupovat kvůli němu samotnému, nikoliv kvůli slibované výhře.

Historický kalendář Ostravska

Červenec - září

8. července 1918 několik týdnů před žněmi dostoupila krize v zásobování potravinami vrcholu. Na celých sedm dní úplně vypadlo zásobování chlebem a moukou, bylo možné na chleбенky obdržet jen polovinu stanoveného množství, nebo jen náhražku - kukuřičnou krupici, oves nebo kroupy. Také brambory došly. Ceny vylétly do úžasných výšek: 1 kg mouky za 15-25 korun, 1 kg cukru za 12 korun a maso za 50 korun. Dělnické obědy a večeře v ostravských dolech a hutích tehdy sestávaly jen z polévky, zapražené trochou mouky nejhorší jakosti a druhu, v ní několik lístků zeleniny a snad dvou tří brambor a kousku tvrdého kukuřičného chleba k zakousnutí. O mléce pro děti nebylo ani zdání.

12. srpna 1928 v Ostravě zemřel hudební skladatel Leoš Janáček (narodil se 3. července 1854 v Hukvaldech). Ačkoliv Janáček od roku 1865 žil trvale v Brně, poměrně často a pravidelně zajížděl do svého rodiště, kde nejprve i s rodinou bydlíval u hajného V. Sládka a od roku 1921 ve vlastním domě, který na Hukvaldech koupil. A právě při zdejším prázdninovém pobytu v roce 1928 nečekaně onemocněl zápal plic a po převozu do ostravského Kleinova sanatoria (dnes součást Městské nemocnice Fifejdy) náhle zemřel na zástavu srdce.

Jedna z posledních fotografií Leoše Janáčka v Luhačovicích 28. 8. 1927. Na snímku s ředitelem kůru v Bohumíně Rudolfem Homolou

21. srpna 1968 byla Ostrava kolem druhé hodiny ranní obsazena sovětskou, tzv. železnou divizí, již velel generálmajor Grigorij P. Jaškin. Velká část zaměstnanců ostravských závodů, dolů a institucí se zformovala v dlouhé průvody, které se vydaly do centra města k sekretariátu krajského výboru Komunistické strany Československa, před Dům energetiky, před budovu Sboru národní bezpečnosti na Bráfově ulici a pak před Novou radnici. V čele těchto zástupů demonstrantů byly nesený státní vlajky, různé transparenty s protiokupačními nápisy. Ze vzdálenějších městských čtvrtí přijížděli protestující občané, hlavně mládež, nákladními auty. Rozmístěním okupačních vojsk v ulicích a prostranstvích centra města byl narušen provoz městské hromadné dopravy. Před Novou radnicí tanky sovětských vojáků nebezpečně najížděly do lidí. ➔

4. září 1898 se konala v Národním domě v Moravské Ostravě (dnes Divadlo Jiřího Myrona) slavnostní první výstava a ochutnávka piva z Českého akciového pivovaru (pozdější Ostravar). Mezi ostravskými Čechy šlo o významnou událost, neboť zdárné uvedení pivovaru do provozu bylo velkým úspěchem místních představitelů české národní politiky v hospodářském soupeření s německými a německo-židovskými podnikateli a jejich kapitálem.

Slavnosti se zúčastnili čelní představitelé české části tehdejší ostravské společnosti, z nichž mnozí byli současně akcionáři a někteří též členy správní rady pivovaru, i zástupci firem podílejících se na jeho výstavbě. První sládek František Hörbinger, pocházející z Radnic, vařil tehdy čtyři druhy pív: březňák, klasický ležák, speciální pivo Královské (světlý ležák plzeňského typu) a tmavé pivo Ostravský havíř.

6. září 1948 se před senátem Krajského soudu v Ostravě konal proces s pěti členy předsednictva Sokolské župy moravskoslezské v čele s jejím náčelníkem Antonínem Závišem. Za vinu jim bylo kladeno sestavení rezoluce, která byla zaslána předsednictvu Čs. obce sokolské v Praze, předsedům sokolských žup a všem jednotám místní župy. Autoři rezoluce protestovali proti útokům na Sokol ze strany vládních činitelů a protiústavnímu ustavení akčních sokolských komisí, které z řad Sokola vyloučily mnoho členů. Senát krajského soudu sice uznal obžalované vinnými, ale odsoudil je jen podmíněnými tresty odnětí svobody na jeden až pět týdnů. Nejvyšší soud v Praze však v 24. září 1948 na zásah tehdejšího ministra spravedlnosti A. Čepičky změnil tyto podmíněné tresty na nepodmíněné ve výši od čtyř do šesti měsíců. Čepička se také pomstil všem třem členům senátu v čele s předsedou krajského soudu dr. A. Prostějovským tím, že byli ze soudních služeb propuštěni. Ostravský sokolský proces byl jedním z prvních nezákonných procesů v Ostravě. Měl se stát výstražným příkladem pro všechny soudce v republice, jak by mohli dopadnout v případě, že neuposlechnou pokyny vyšších soudních a politických orgánů a budou lpět na soudcovské nezávislosti.

12. září 1908 je datováno císařské rozhodnutí, kterým byla obec Hrušov povýšena na městys a obdržela znak. O podání žádosti v té věci rozhodlo obecní zastupitelstvo 11. března 1908. Návrh císaři Františku Josefu I. tehdejší němečtí představitelé obce odůvodnili tím, že je to často projevované přání mnoha členů obecného zastupitelstva, obec tím získá na vlivu a vážnosti a mimo to se tím postaví hráz slovanským živlům v obci. V té době Hrušov dosahoval historického maxima počtu obyvatel, v roce 1910 to bylo 7922 osob. Průmysl v městysi představovala První rakouská továrna na sodu, jež byla prvním a hlavním dodavatelem sody na trh rakouské monarchie, továrna na hliněné zboží pro chemický průmysl a doly Hubert a Ida. V roce 1908 zde byly tři obecné školy - německá, česká a polská.

Sovětské tanky před Novou radnicí v Ostravě

13. září 1968 poté, co v Nové svobodě vyšel článek redaktora Ivana Kubíčka „Co můžeme a musíme“, jenž obsahem popudil konzervativní představitele komunistické strany v Ostravě, byli I. Kubíček a vedoucí tajemník ostravského městského výboru Komunistické strany Československa Radomil Gaj 28. března 1968 převezeni nejprve do štábu divize sovětských vojsk v Koblově a posléze na Vojenské velitelství Východ v Trenčíně (Slovensko), kde byli oba podrobeni výhrůžkám a obviněním z kontrarevoluce. 14. září 1968 byli sice oba propuštěni, ovšem redakce Nové svobody byla obsazena sovětskými vojsky. Uvolněna byla 16. září.

16. září 1908 byl uvedením Smetanovy Prodané nevěsty zahájen pravidelný provoz českého divadla v Národním domě (dnešní Divadlo Jiřího Myrona). Zahájení bylo skromné, obešlo se bez slavnostních projevů i manifestačního hostování některého známého pražského herce. Pouze název divadla zněl honosně: "Divadlo moravských měst. Ředitel František Trnka." Volba Františka Trnky prvním ostravským divadelním ředitelem nebyla neodůvodněná a dokazuje, že organizátoři stálé scény byli s tehdejšími poměry v českém kočovném divadle obeznámeni. Trnka patřil k nejváženějším z tehdejších ředitelů. Svědčí o tom i to, že byl jedním ze dvou místopředsedů Zemské divadelní rady pro království České a nějaký čas i předsedou Jednoty divadelních ředitelů. Společnost tohoto populárního ředitele v Moravské Ostravě hrála dvě sezóny po čtyřech měsících. Předplatné bylo rozepsáno na padesát her a na nejlepší místo stálo 70 korun. Pro první sezónu se podařilo získat stopadesát předplatitelů, což bylo poměrně málo. Během sezóny se hrála společnost celkem jednašedesát různých titulů ve 114 představeních. Ředitel tedy musel prakticky každý druhý den nasazovat nový titul a každá hra se dočkala sotva jedné reprízy. Téměř polovinu repertoáru i sehraných představení tvořila opereta, nejméně představení - jen dvacetčtyři - připadlo na operu.

23. září 1938 ve 22.15 hod. odvysílal čs. rozhlas zprávu o mobilizaci čs. armády. Tak jako v jiných českých městech, i v Moravské Ostravě této výzvy okamžitě uposlechly tisíce záložníků. Nádraží v Přívoze a Moravské Ostravě byla přeplněna muži, pospíchajícími ke svým útvarům, avšak vše proběhlo v naprostém klidu a pořádku a nebyly zaznamenány žádné incidenty. České obyvatelstvo města přijalo zprávu o mobilizaci s nadšením a úlevou. K vojsku narukovala také řada občanů německých, kteří zůstali k čs. republice loajální, mezi nimi například i pozdější moravskoostravský starosta Josef Hinner, který byl poručíkem čs. armády v záloze. Skalní stoupenci Henleinovy Sudetoněmecké strany však dali přednost útěku za hranice do Německa.

27. září 1998 Vítkovice, a. s., uzavřela jednu z nejvýznamnějších kapitol svých dějin a po 162 letech ukončila výrobu surového železa ve vysokých pecích. Zastavení provozu se dotkl 1180 zaměstnanců firmy, z nichž někteří našli uplatnění v jiných provozech, někteří odešli do důchodu nebo absolvovali firmou zaplacené rekvalifikační kurzy. Ukončení výroby ovlivnilo pozitivně kvalitu ovzduší zatěžovaného emisemi z hutní výroby.

PhDr. Antonín Barcuch,
Archiv města Ostravy

Po stopách Leoše Janáčka

Životní pouť geniálního hudebního skladatele se před 90 lety uzavřela v ostravském sanatoriu. Výročí připomínal program ve skladatelově rodišti na Hukvaldech a cyklojízda z Hukvald do Ostravy po trase, kterou jela sanitka s nemocným skladatelem. Účastníci jízdy na bicyklech čekali na trase pět hudebních zastávek-koncertů.

Na cestu po stopách Leoše Janáčka se příznivci hudby tohoto skladatele vydali v den výročí jeho skonu - v neděli 12. srpna. Akce s názvem Životní pouť Leoše Janáčka aneb Od lišky k Lišce začala dopoledne v hukvaldské oboře a odpoledne pokračovala cyklojízdou do Ostravy. Od Hukvald po Ostravu bylo připraveno pět janáčkovských hudebních zastávek.

V hukvaldské oboře byl připraven zajímavý program - prvorepublikově laděný piknik, výstava historických kol a soutěže v režii Klubu českých velocipedistů z Ostravy-Hrabové. V kostele se pak konal první z koncertů. Prohlédnout si bylo možné i rodný dům skladatele.

Odpoledne vyrazili cyklisté na společnou jízdu do Ostravy - přesně po trase, kterou vezla sanitka slavného skladatele poté, co se v srpnu 1928 nachladil při svém letním pobytu a na následky zápalu plic poté v Ostravě zemřel. Účastníci čekali pět hudebních zastávek - koncertů na Hukvaldech, v Rychalticích, Brušperku, Proskovicích a v Ostravě. V rychaltickém kostele zazněly árie z Janáčkových oper v podání pěvkyně Evy Dřízgové-Jirušové. Finále pak obstaral koncert na ostravském Jiráskově náměstí, na němž zahráli členové smyčcového Benda Quartetu složeného z hráčů Janáčkovy filharmonie Ostrava a zazpívali členové mužského pěveckého sboru Lásky opravdívá z Brna.

Akce byla důstojným připomenutím velikána - rodáka z našeho kraje. Připravilo ji Národní divadlo moravskoslezské s projektem **Janáček Ostrava 2018** (Janáčkovou filharmonií Ostrava) a finančně ji podpořilo statutární město Ostrava.

HUDEBNÍ MARATON LEOŠE JANÁČKA

4 dny / 17 koncertů / 40 skladeb / 3 doprovodné akce

Janáčkův rok v Ostravě vyvrcholí ve dnech 25. - 28. října 2018 čtyřdenním víkendovým festivalem nazvaným Hudební maraton Leoše Janáčka, kterým pořadatel festivalu **Janáčkova filharmonie Ostrava** uzavře celý projekt Janáček Ostrava 2018 a zároveň oslaví 100. výročí samostatné Československé republiky.

SENIORI ZPÁTKY U KONÍ

Díky finanční podpoře Nadace OKD jsme navázali na loňský projekt a našim uživatelům opět zprostředkováváme aktivity s využitím koní, které jsou jedním z oborů hiporehabilitace. Od května až do října 2018, 1x měsíčně, tyto aktivity probíhají přímo ve Stájích Meridian Team Chotěbuz.

Oficiální zahájení projektu jsme pojali netradičně a zorganizovali něco, co u nás ještě nebylo. Naplánovali jsme na červen zahradní slavnost s dětmi z MŠ Horymírova jako součást oslavy Mezinárodního dne dětí, a to za účasti našich uživatelů a hiporehabilitační společnosti, která zajistila dva poníky. Děti jezdily na ponících, našim uživatelům jsme tím zprostředkovali aktivitu s využitím koní přímo v domově a pro dvojice: dítě - senior byly připraveny čtyři soutěžní disciplíny, které společně zdolávali. Aktivizační pracovnice krásně vyzdobily zahradu, společně s uživatelkami napekly pro děti buchty a perníkové medaile.

Pozvání na akci přijali tito hosté: za Nadaci OKD ředitelka p. Preisingerová a ekonomka p. Poláková, ředitelka MŠ Horymírova Havířov p. Smejkalová společně s paní učitelkou a 22 dětmi, ředitel domova p. Dlábek. Děti měly pro každého seniora připravený dárek. Prožili jsme velmi příjemné dopoledne, které bylo obohacující pro všechny zúčastněné.

Ocenění práce náleží především aktivizačním pracovnícím za organizaci a průběh celé akce, za což jim děkuji. V neposlední řadě děkujeme Nadaci OKD za možnost zrealizovat tento projekt.

Gabriela KUNČICKÁ,
vedoucí sociálního útvaru Domova seniorů Havířov, p. o., středisko Helios

JEDEN PRÁZDNINOVÝ DEN - „INDIÁNSKOU STEZKOU“

Odpoledne plné her a dobrodružství čekalo děti a jejich doprovod v Centru volnočasových aktivit dne 18. července 2018. Za každého počasí stálo na pozvánce!

Deštivé počasí hrám na zahradě Centra volného času nepřálo, bylo potřeba improvizovat. To bravurně zvládla dvojice pracovníků sociálního odboru Magistrátu našeho města Havířova, za vydatné pomoci paní Štěpánky Jarošíkové a členů z řad klubů seniorů.

Mezigenerační setkání se tak vydařilo, děti plnily různé úkoly na jednotlivých stanovištích a na závěr byly odměněny malou pozorností. Domů pak odcházely nejen spokojené děti se svým doprovodem, ale spokojeni byli i senioři, kteří na akci aktivně pomáhali.

Marta Bajerová, předsedkyně klubu
Senioři Tělesně Postižení 1, Havířov

Vydání časopisu podporují:

První dny života zpříjemňují novorozencům chobotničky

Na první pohled obyčejná hračka, ve skutečnosti velký pomocník v oblasti léčby a zlepšování fyzického i psychického stavu. O čem je řeč? O háčkovaných chobotničkách, které podle zjištění zdravotníků pozitivně ovlivňují zdravotní stav zejména nedonošených dětí.

Právě chobotničky s chapadly totiž čerstvě narozeným dětem svým tvarem připomínají matčinu dělohu, což je uklidňuje a zlepšuje jejich prospívání. Pozitivní vliv těchto hraček potvrzují i zdravotníci Vítkovické nemocnice v Ostravě, kteří chobotničky předčasně narozeným dětem také poskytují.

Filosofie vkládání chobotniček do postýlek a inkubátorů nedonošených dětí přišla z Dánska, kde vědci zjistili, že předčasně narozené děti objímající chobotničky mají pravidelný tep, lépe dýchají a mají vyšší hladinu kyslíku v krvi.

Dobrovolnické centrum ADRA hledalo dobrovolníky, kteří by chtěli malé chobotničky háčkovat a tím velmi konkrétně pomáhat těm doslova nejmenším. Mimo jiné oslovilo i spolek Společnost senior s pomocí chobotničky zajistit. Seniorky z kroužku ručních prací Společnosti senior okamžitě zareagovaly, nakoupily materiál a podle speciálního návodu byly první chobotničky na světě.

V minulých dnech tak bylo možné tyto výrobky předat přímo na novorozenecké oddělení Vítkovické nemocnice.

Primář novorozeneckého oddělení, vrchní sestra a zdrav. sestra spolu se zástupci ADRY a Společnosti senior při předání výrobků

„Zdravý duch v aktivním těle“

Domov Korýtko, příspěvková organizace zřizovaná Statutárním městem Ostrava, uspěl s projektem „Zdravý duch v aktivním těle“. Projekt je financován z Programu na podporu zdravého stárnutí v Moravskoslezském kraji na rok 2018. Profesionální cvičitelky jógy z Klubu jógy Ostrava a Shanti academy vedou lekce jógy v prostorách Domova Korýtko na Petruškově ulici.

Hodinové lekce probíhají dvakrát týdně. Jsou určeny uživatelům služby, jejich blízkým a seniorům z okolí. Jedná se o cvičení vsedě na židlích, kdy jednotlivé cviky vycházejí z jemného cvičení čchi-kung. Přijďte si v pondělí od 15 hodin nebo v pátek od 10 hodin zacvičit a podpořit svou fyzickou i psychickou kondici. Bližší informace vám rád poskytne Mgr. Lukáš Bražina, (tel. 596 761 648, 777 47 91 50,) lukas.brazina@domovkorytko.cz

Vydání časopisu podporují:

Město **Orlová**

OSTRAVA!!!
PORUBA

Ve Fulneku se zpívalo

Jedno červnové sobotní odpoledne ve zcela naplněném sále Městského kulturního centra ve Fulneku patřilo Jarnímu koncertu Generace. Uspořádal ho fulnecký Svaz postižených civilizačními chorobami a pěvecká skupina seniorek KRÁKORKY z malé obce Vrchy.

V programu vystoupily děti z fulnecké MŠ na Masarykově ulici a seniorské soubory - Tanečnice Jiřinky z Paskova, Country Girls z Petřkovic a Country Lady z Fulneka. Zazpívaly pěvecké skupiny SPCCH z Fulneka a Krákorky z Vrchů. ▼

V závěrečném finále si všichni přítomní diváci i účinkující společně zazpívali píseň Vadi, nevadí. Pro všechny platí, a zvláště pro nás, dříve narozené, že: „Není nutno, aby bylo stále veselo, hlavně nesmí být smutno, natož aby se brečelo!“

Obsazeno bylo do posledního místečka

Bravurní moderátor a skvělí diváci vytvořili milou, takřka rodinnou atmosféru. Ke kávě a vínu se průběžně mlsalo vynikající domácí pečivo. Svou návštěvou akci poctili i představitelé Fulneka a Vrchů, a dokonce i zástupce Krajské rady seniorů MSK. Organizátoři připravili radost sobě i druhým a všichni si speciální koncert opravdu užili. Těšíme se na další krásná setkání!

Mgr. Šárka Kavanová,
vedoucí pěveckého souboru Krákorky

SOCHAŘSKÝ PARK NAŠEL OPĚT NOVÉ MÍSTO

Povídání o anabázi zcela ojedinělého parku - tedy **SOCHAŘSKÉHO PARKU**, by zabralo dosti stránek. Ale protože jsme o jeho vzniku před lety pár řádků zveřejnili, dnes se na něho podíváme z jiného úhlu. Stalo se to v r. 2002, v prostoru Hornického muzea pod Landekem v Ostravě. Park se zrodil ze smělého nápadu mladého sochaře Martina KUCHAŘE. O tomto projektu snil již mnoho let, snad už od dokončení

studia na Umělecké průmyslovce v Uherském Hradišti. A protože se málokdy vzdává svých plánů, i tento jeho námět se stal skutečností.

Ovšem - plán je věc jedna, jeho realizace pak věc druhá. A ta představuje spoustu práce, času a také trpělivosti při jednáních s různými institucemi. Bylo založeno původní Sdružení pro činnost mezinárodních kamenných sochařských sympozií. Několik pracovitých lidí se stejným zaujetím pro tuto obtížnou věc se pustilo do díla. Od roku 2002 se sochařské sympozium v Ostravě pod Landekem začalo konat každé dva roky, tehdy ještě jako bienále. To první bylo prubířským kamenem. Šest sochařů z různých zemí se sjelo do Ostravy. Tím nejvzdálenějším a nejstarším byl Shinji Sakai z japonského Tokia, nejmladším pak byl student Václav Litvan. (Každé sympozium totiž mělo mezi svými sochaři jednoho studenta umělecké školy.)

Vše klapalo, včetně dlouhodobého shánění financí či navezení 65 tun kamene z lomů pro práci šesti vybraných sochařů. Pod Landekem našli sochaři příjemné místo k bydlení, stravování i besedování v ateliéru Martina Kuchaře, a to po celý měsíc, který byl pro Sympozium vyčleněn. O nedělích se mohli všichni porozhlédnout po našem kraji, mohli sfárat do dolu, obdivovat výhled z vysokých pecí v Třinci. Všichni byli nadšeni. Dobrá organizace, pěkný katalog, film i ústní podání se zasloužily o to, že na příští ročník sympozia za dva roky se sešla spousta přihlášek. Bylo těžké vybrat osm nejlepších účastníků... A tak vše pokračovalo až do roku 2010, kdy se konal zatím poslední pátý ročník Sympozia.

Obec Těrlicko poskytla pro vznik nového sochařského parku zajímavý pozemek pod Babí horou, kde se před staletími nacházel hřbitov.

Pro svá dokončená díla si sochaři našli v Ostravě, Havířově i na Landeku různá místa. Soch přibýlo, takže se hledalo příhodné místo také pro sochařský park. Jeden z podnikatelů, který měl pro jejich umístění pochopení, nabídl k dispozici svoji louku na Horním Dvoře v Těrlicku-Hradišti. Místo překrásné, s výhledem na Beskydy pod blankytným nebem. A tak se začalo s budováním Sochařského parku. Park se rozrůstal a sochaře Martina stálo mnoho úsilí, aby se pomocí těžké techniky všechny několikatunové sochy dostaly na dosti příkré místo. Dílo se podařilo; park byl léta navštěvován a měl spoustu obdivovatelů. Bohužel jak už to u nás bývá - stal se i terčem vandalů... Majitelka pozemků rezolutně prohlásila: "Sochy musí pryč! A to co nejdřív!" Dala "sochám výpověď" z pozemku. Sochař byl z celé nastalé situace nešťastný, protože kamenné objekty nejsou obrázky, které se dají sbalit do aktovky. Kam park přemístit? Jak bude přístupný? Kdo pomůže zafinancovat převoz více než třiceti velikanů? Nabízel se Český Těšín, Zoo Ostrava... Ale z těchto uvažovaných míst nakonec sešlo. Buď kvůli velké vzdálenosti nebo pro v zemi umístěné rozvodné sítě.

OBEC PLNÁ ŽIVOTA

A tak jsme konečně u pěkné obce Těrlicko, která o takový skvost, umístěný vlastně v jedné její obecní části, rozhodně přijít nechtěla. Vždyť takových parků a souborů kamenných soch je u nás jako šafránu. Nastala jednání se starostou Těrlicka Mgr. Martinem Poláškem, se zastupitelstvem obce, s právníkem...

Jednání byla úspěšná, obec poskytla svůj zajímavý pozemek pod Babí horou, kde se před staletími nacházel hřbitov. Radost sochaře nad vstřícností obce se však mísila s obavami a skepsí, když si v duchu vybavil předmětný pozemek se vzrostlým lesem a keři... Ale obec Těrlicko, která je vzorem úpravnosti a zajišťování všech možných aktivit pro svých zhruba 4500 občanů, je zvyklá stále něco nového realizovat. Různé firmy, ale i Technické služby obce se daly do práce a

pozemek zušlechtily k nepoznání. Sochař Martin pomocí jeřábu a kamionu navezl sochy a s architektem Zelenkou spolupracoval na novém umístění soch.

ZAJÍMAVOSTI

CHVÁLÍME

A tak 25. května 2018 byl nový Sochařský park pod Babi horou v Těrlicku-Hradišti otevřen. Sláva to byla veliká, celou akci skvěle zorganizovala obec Těrlicko. Mezi hosty nechyběli starostové okolních obcí, celé těrlické zastupitelstvo, a také pracovníci, kteří se zasloužili o realizaci - kopáči počínaje a místním uměleckým kovářem Janem Guziurem konče. Slavnost si nenechaly ujít ani děti z nedaleké základní školy.

Velký dík patří rozhodně starostovi obce Mgr. Martinu Poláškovu a zastupitelstvu, kteří se shodli na tom, že když není v obci zámek, hrad, nebo třeba zlatý důl, je skvělou příležitostí k popularizaci obce mezinárodní Sochařský park, který zcela jistě přivede do obce mnoho návštěvníků a jeho existence získá v republice ohlas. Těrlicko tak kromě pěkného vzhledu, nových hřišť a přehrady, získalo další neobvyklou zajímavost. Těrličané mají svou obec rádi, nestěhují se jinam; v obci spíš několik desítek lidí ročně přibývá.

Kéž by bylo více tak osvěcených starostů a zastupitelstev. Ti zdejší nerozhodovali nejdříve o penězích a o tom, kolik jim taková investice přinese, ale mysleli na budoucnost. Nehledali výmluvy, proč taková věc nejde a za takovou iniciativu jim patří VELKÝ DÍK, bez diplomů, ale ze srdce. A určitě mluvíme i za všechny tvůrce soch.

Otevření parku nebylo posledním slovem obce Těrlicko k této události. V parku přibude osvětlení, lavičky, parkovací plochy. Ale nejen to, přibudou i další sochy při konání budoucích sochařských sympozií. A Těrlicko - obec pod Beskydami, se bude na jejich realizaci podílet.

Hana Kuchařová

Nový altán a hřiště slouží pro volnočasové aktivity seniorů

9. června 2018 se na zahradě Klubu seniorů v Třinci uskutečnilo přátelské setkání se zástupci firmy Dongwon CZ. Pozvání a vyzvání k turnaji v pétanque bylo poděkováním seniorů firmě za významný finanční dar na revitalizaci zahrady. Pozvání na akci přijala i starostka města Třinec Věra Palkovská.

Firma Dongwon CZ nastartovala s městem Třinec před lety společný program orientovaný na sociální oblast, v němž se zaměřuje na potřeby seniorů, dětí a zdravotně handicapovaných občanů Třince. Firma již finančně podpořila např. denní stacionáře Paprsek, Radost a Jantar a právě zmiňovanou rekonstrukci zahrady Klubu seniorů. Přilehlý venkovní prostor u klubu seniorů získal díky revitalizaci novou atraktivnější podobu a díky novému altánu a hřišti na pétanque vhodně slouží pro volnočasové aktivity a k odpočinku seniorů.

Mezigenerační souznění

Skupina seniorek z Klubu učitelů seniorů města Havířova aktivně spolupracuje s Mateřskou školou Emila Holuba. Jejich společná činnost spočívá v ožívování, přibližování a předávání lidových zvyků při velikonočních a vánočních svátcích dětem. V tomto duchu se také nesou společná setkání.

Před Velikonocemi např. při výrobě zajíčků a zdobení velikonočních kraslic vznikla příjemná atmosféra a posílily se krásné citové vztahy mezi dětmi a seniorkami. Děti odměnily "babičky" tím, že po celou dobu přípravy a zdobení velikonočních výrobků byly velmi pozorné a soustředěné. Vznikly tím překrásné košíčky se zajíčky a vkusné kraslice. Jako poděkování seniorkám děti popřály ke Dni matek překrásným pásmem recitace a hudby.

Všichni společně strávili příjemné odpoledne a jistě jejich setkání nebylo poslední.

Průzkumná výprava se vydařila

Spolek SENIORS dlouhodobě pořádá výpravy přátelství na Slovensko. Na návrh frýdecko-místeckého Okresního organizačního centra SENIORS se vedení spolku zabývalo myšlenkou, rozšířit teritorium znovuznání o místa v Čechách a na Moravě.

OOC SENIORS vybralo Krkonoše a počátkem srpna tam vypravilo průzkumnou výpravu za účelem zjištění možností ubytování a turistických či jiných aktivit seniorů. Za cílovou destinaci zvolili překrásné sportovně-rekreační centrum severních Krkonoš - Harrachov. Na jedné straně sluncem zalité městečko i okolní kopce, na straně druhé - neúprosný čas, který jim neumožnil vidět vše, co město a jeho okolí nabízí. Pokud vás budou zajímat podrobnosti o možnostech pobytu a naplnění zajímavého programu, rádi vám je poskytnou. (www.1.ms-seniors.cz)

Info na: seniori-okr.frydek.mistek@ms-seniors.cz

Dvoustránka Krajské rady seniorů

Vážení senioři, milí čtenáři,

chtěl bych využít vydání časopisu SeniorTip v měsíci září a vyzvat vás všechny k využití poslední příležitosti přihlásit se k účasti na Krajských sportovních hrách dne 12. 9. 2018 v městě Bílovec a na oslavách Mezinárodního dne seniorů 2. 10. 2018 v Ostravě!

Obě uvedené akce jsou zveřejněny již dva měsíce na webových stránkách www.ms-seniors.cz, kde jsou informace o organizaci akcí a možnostech přihlášení k účasti.

Tyto informace včetně propozic jsme rovněž zaslali na obecní úřady a pokud nemáte možnost sledovat naše webové stránky na počítači, zajděte na svůj obecní úřad a pověřením pracovníci vám zcela jistě rádi pomohou a poskytnou patřičné informace. Připomínám, že podle počtu přihlášených zájemců a účastníků provedeme svaz autobusy do místa konání sportovních her i oslav ze svazových míst v rámci celého našeho kraje!

V době čtení našeho časopisu bude již po stanovených termínech podání přihlášek, ale pokud se rozhodnete na poslední chvíli, můžete to ještě zkusit ozvat se. V nejhorším případě vám odpovíme, že vzhledem k naplnění kapacity účasti již není možné vaši přihlášku akceptovat.

Ale pokud máte zájem ZKUSTE TO!
Těším se na vaši účast!

Předseda KRS MSK
Ing. Pavel Gluc

Odpovědná a náročná práce při záchraně lidských životů a majetku

Krajská rada seniorů Moravskoslezského kraje na základě zájmu seniorů zorganizovala nedávno dvě návštěvy Integrovaného záchranného systému (linka 112) v Ostravě-Zábřehu, v sídle hasičského záchranného sboru.

Těchto exkurzí se zúčastnili senioři zejména z Ostravy a blízkého okolí. Hasiči nás přivítali velmi vřele a postupně nás ochotně provedli technickým zázemím jejich pracoviště. Zde nám postupně ukázali hasičské vybavení jednotlivce, pomůcky, které používají při hašení, dále nám ukázali těžkou techniku, zejména vozidla, žebříky, čerpadla a další pomůcky potřebné k likvidaci požáru. Všechny nás zaujala velká čistota jak samotné techniky a vozidel, tak i celého pracoviště.

Rovněž nás provedli zázemím jejich pracoviště, kde nám ukázali pokoje k odpočinku a přespání, jídelnu a kuchyni, tělocvičnu, posilovnu, tyče k rychlému nasazení po kterých se hasiči spouštějí z patra do přízemí při vyhlášení poplachu. Všichni se shodli, že návštěva Integrovaného záchranného systému byla velmi zajímavá a poučná. Mnozí senioři poprvé viděli vybavení hasičských vozidel na vlastní oči. Uvědomili si jak zodpovědná a náročná práce to je při záchraně lidských životů a majetku. Tímto bychom zároveň chtěli poděkovat veliteli stanice mjr. Ing. Bajgerovi za umožnění návštěvy jejich pracoviště.

Josef Pekárek, Krajská rada seniorů MSK

Seniorský výběr vybojoval stříbro!

V Olomouci se v červenci konaly 3. Mezinárodní sportovní hry seniorů organizované Radou seniorů ČR. Ještě před samotnými hrami se v krajích ČR uskutečnily Krajské hry, aby pak vybraní členové reprezentovali svoje regiony na té nejvyšší úrovni. I výběr našeho kraje byl nominován podle dosažených výsledků na krajských hrách. Závodilo se ve víceboji, který měl deset zajímavých disciplín.

Náš kraj reprezentovali:
Marie Darmovzalová,
Vlastimila Chlupatá,
Josef Fiala, Jiří Král,
Milan Kubala,
Karel Moškoř,
Václav Stanovský a Ivan Štefek.

Kapitánem výběru byl **Karel Moškoř, člen KRS MSK**, který k průběhu her řekl: „Už ve vlaku, cestou do Olomouce, bylo poznat, že jsme výborná parta. Odhodlání zabojoval o co nejlepší umístění bylo znát už od první disciplíny. Moc spokojenosti však zpočátku nebylo. Foukal nepříjemný boční vítr a naše ambice na medailové pozice unikaly často už po prvních pokusech. Ale stále jsme byli v super náladě a pak přišly naše silné běžecké disciplíny, kde jsme se chytli a nakonec brali nejvíce medailí. Počasí nám vyšlo tak akorát, pršet začalo až odpoledne. Druhý den jsme využili nabídky a podívali se na různá zajímavá místa v Olomouci. Večer pak byl ve znamení vyhlášení a předávání cen těm nejlepším. Přítomen byl také premiér Babiš, který ceny sportovcům předával s olomouckým hejtmánem Ladislavem Oklešťkem a předsedou Rady seniorů ČR Zdeňkem Pernesem. Začalo se družstvy a my byli doslova v šoku, když Milena Hesová, ředitelka her, vyhlásila na 2. místě Moravskoslezský kraj! Měli jsme obrovskou radost, kterou jsme dali hlasitě najevo. Potom nastaly další nádherné okamžiky, protože v individuálních disciplínách jsme šli 13x pro medaile. Mne opravdu potěšili všichni, bez ohledu na to, kolik kdo vybojoval medailí. Někdy vám to unikne o ten pověstný chloupek, i našim některým se to stalo, ale jinak jsme určitě nezklamali. Když jsem nakonec dostal cenu za nejlepšího sportovce do 70 let mužů, bylo to jen završením našeho mimořádného dne!“

„Co k tomu dodat? Jsem maximálně spokojený, protože jsme splnili vytyčený cíl, který byl umístění družstva kraje do 3. místa. Vyplatil se nám provedený výběr těch nejlepších a především poctivý přístup vybraných sportovců k jednotlivým disciplínám. Celé družstvo výtečně reprezentovalo náš kraj také na doprovodných společenských akcích a všude jsem cítil respekt a obdiv soupeřů. Předseda RSČR mi řekl, že jsme se stali skokanem sportovního pole všech soutěživých. Chtěl bych poděkovat všem reprezentantům našeho kraje za předvedené sportovní výkony, snahu a přístup k soutěži a vzornou reprezentaci.“

Zároveň bych chtěl využít dosažených výsledků jako vynikající pozvánku na naše Krajské sportovní hry seniorů v Bílovci, kde mohou i další senioři - sportovci kraje ukázat všem, co umí a čeho dosáhnou! Možná to budou právě oni, kteří budou náš kraj reprezentovat v roce 2019 na 4. Mezinárodních sportovních hrách RSČR“, říká **předseda KRS MSK ing. Pavel Gluc**

Moravskoslezského kraje

Kluby seniorů a jejich činnost v Bruntálském regionu

Dalším okresním regionem v našem kraji, který chceme dnes čtenářům přiblížit, je Bruntálský. Na radosti a strasti seniorských organizací a klubů na Bruntálsku jsme se zeptali **koordinátorky Mgr. Jitky Musilové**. Ta je členkou KRS MSK a je pověřená koordinací činnosti seniorských klubů v Bruntálském regionu. Sama je aktivní členkou klubu školských seniorů, který pracuje v rámci ZO ČMOS pracovníků školství, je předsedkyní klubu a podílí se především na organizaci zájezdů pro seniory a ozdravné pobyty.

Máte zjištěno, kolik klubů v regionu máte?

Aktivita seniorských klubů v Bruntálském regionu je třeba hodnotit velmi dobře. Nejen ve větších městech, ale i v malých obcích se činnost seniorů daří. Některé obce mají jen několik desítek obyvatel. Ze 40 obcí Bruntálského regionu má 16 obcí Kluby seniorů nebo dalších organizací, ve kterých jsou senioři do činnosti zapojeni. V některých městech existují samostatné kluby, v menších obcích jsou sdruženy - byly vytvořeny mikroregiony, jako Vrbensko, Albrechticko, Rýmařovsko, Bruntálsko a Osoblažsko. V mikroregionech byla vytvořena Komunitní centra, která společně připravují plány činnosti sociálních služeb pro Domovy seniorů a skupiny seniorů sdružených obcí.

Lze nějak koordinovat spolupráci mezi jednotlivými kluby? Co všechno děláte pro to, aby aktivních seniorů neubývalo a naopak se mohli cítit ve svých obcích a městech potřební s kladným přístupem k životu?

Činnost jednotlivých Klubů seniorů je velmi rozmanitá. V Krnově působí hned čtyři kluby. Vedle běžné klubové činnosti se senioři mohou zúčastnit poznávacích zájezdů, divadelních představení, pobytu v lázních, pravidelných rehabilitačních cvičení, turistických akcí s KČT nebo Krnovskými šlapáky, tanečních večírků nebo koncertů pořádaných MÚ pro seniory. Další společnou akcí je oslava Dne seniorů s programem a tancem. Také další instituce podporují seniory v jejich činnosti: Nemocnice Krnov, která připravuje zdravotnické přednášky (Zdravotní školička pro starší a pokročilé), Městská knihovna přednášky, kurzy paměti a virtuální U3V. Nezapomíná se ani na další sporty - bowling, šípky, šachy.

Město Bruntál má dva Kluby seniorů, pro které zajistila klubovny na Pionýrské ulici a v Domově s pečovatelskou službou Pohoda. Klub aktivních seniorů je opravdu aktivní. ➔

Pořádá sportovní soutěže a také se sportovních soutěží zúčastňuje, především v partnerských obcích ve Staré Vodě a mezinárodně na Slovensku, kam každoročně zajiždějí. Pořádají turistické výlety a zájezdy. I druhý seniorský klub žije činnostmi pro seniory přijatelnými, společnými návštěvami kulturních akcí apod. Město Bruntál ustavilo Centrum komunitního plánování činnosti seniorů, pod které přináležejí menší obce v okolí Bruntálu. V současné době připravuje např. Veletrh sociálních služeb.

Město Vrbno p. Pradědem má rovněž velmi aktivní Klub důchodců. Pořádají zájezdy, výstavy fotografií pod názvem „Čím se baví senioři“, uspořádali turnaj ve stolním tenise, řada seniorů navštěvuje U3V. Činnost zastřešuje kulturní a vzdělávací centrum Střecha. V místní části Vrbna, v Mnichově je umístěn Domov pro seniory. A ani tady se nezahálí. Senioři spolupracují s Dětským domovem Vrbno a s MŠ či ZŠ. Pro obyvatele Domova je denně připravena řada aktivit. Město Rýmařov soustřeďuje činnost seniorů v Domově zdravotně postižených seniorů, kde se mohou zapojit do rukodělné činnosti, zúčastnit se zájezdů, divadelních představení, přednášek a další činnosti. Domov spolupracuje i s Domovem v Dolní Moravici, kterou spravuje Diakonie.

Město Albrechtice je centrem Komunitního plánování v Mikroregionu Albrechticko. Sdružuje celou řadu obcí na Jindřichovsku a podle projektu „Senioři sobě“ připravují zájezdy, přednášky, turistiku, v budoucnu by se chtěli zúčastnit krajských i republikových soutěží.

Aktivní Klub seniorů v Jindřichově byl ➔ již odměněn Čestným uznáním, který mu přidělila KRS MSK za činnost v letech 2013-14. V aktivní činnosti pokračují dále a mají bohatý plán i na letošní rok.

Zajímavou nabídku připravila pro seniory obec Václavov v podobě domu pro seniory. Jde o 10 bytů plně vybavených, bezbariérový přístup do domu. Podmínkou je dovršení 60 let věku. Některé Kluby sdružují seniory a mají „vlastní“ názvy např. ve Sl. Pavlovicích Svaz žen, Společnost paní a dívek ve Dvorcích. Činnost je zaměřena na ruční práce, besedy o správné výživě, na tělesná cvičení. Některé Kluby seniorů využívají i nabídek místních podniků, kde dříve pracovali, zúčastňují se s nimi zájezdů, oslav MDŽ apod.

Je znát rivalita mezi kluby, při jejich aktivitách, akcích? Jsou nějaké společné setkávání na úrovni okresu?

Rivalita mezi kluby není. Spíše naopak, kluby jsou rády za návštěvu seniorů z jiných klubů, rádi se chlubí tím, co dokážou, co se jim podařilo. Své akce propagují a zvou na ně v místním nebo regionálním tisku.

Využíváte nabídek KRS MSK a zúčastňují se senioři krajských akcí?

Škoda, že málo klubů je členem KRS MSK. Senioři argumentují tím, že na akce do Ostravy a dále mají daleko a nemají dost peněz. (V tomto mají pravdu, vždyť podle statistiky důchody na Bruntálsku jsou nejnížší v kraji).

Jaká je spolupráce na úrovni místní samosprávy?

Akce seniorů často zajišťují, jak již bylo řečeno, případně dotují OÚ nebo MÚ. V tom jsou velmi štedří. Nejde jen o finanční zajištění, ale odpouštějí mnohdy i nájem prostor využitých k akcím. Díky těmto dotacím se činnost klubů na Bruntálsku může rozvíjet, poskytovat seniorům radost a spokojenost.

Představení Bruntálského regionu prostřednictvím Jitky Musilové zajišťil Karel Moškoř.

Mezigenerační vztahy jsou v současnosti vnímány jako nepříteli harmonické. Od sociologů a psychologů slyšíme o vzájemném nepochopení a zejména o neschopnosti vcítit se do potřeb a problémů druhých. O tom, jaké vztahy panují mezi prarodiči, rodiči a vnoučaty v jednotlivých rodinách rozhoduje celková atmosféra i historie těchto rodin.

Vztahy mohou být ovlivněny věkem, životními zkušenostmi rodičů, dětí, vnoučat - jejich odlišnou rolí v rodině, kulturními vzory a stereotypy. Stejně tak je ale vztah závislý na osobních vlastnostech a přístupech lidí. Jsou dány mnoha faktory, které stojí za pozornost. Jejich pozitivní vývoj ovlivňuje výchovu a formování osobních vlastností a znalostí nejmladší generace.

V rámci ročníků ankety Senior roku vyhlásilo město Ostrava také literární soutěž pro žáky 5.-9. ročníků Základních škol - např.

na téma „Jak vnímám svou babičku, svého dědečka?“ Do soutěže bylo zasláno množství slohových prací, z nichž vám některé v tomto vzpomínání přiblížíme.

Jak vnímám své prarodiče

S prarodiči trávíme méně času než s rodiči nebo se svými kamarády a známe je především z povídání svých rodičů, jací byli, když byli mladí a jak oni s nimi trávili život. Když jsem ale nad tím zvažovala podrobněji, tak jsem se usmála, že přece jenom o nich vím víc, než si myslím. Mám k nim opravdu pěkný vztah a vážím si jich. Většinou mi lezu méně na nervy než rodiče, jelikož je přece vidím méně často, a když už, tak jsem ráda, že je vidím. Občas to vypadá, jako kdybych je neměla ráda a nerada s nimi trávila svůj čas. Přece jenom jsem ve věku, kdy mě zajímá spousta jiných věcí než rodina a její starosti, ale nesmí se na ně nikdy zapomenout, přece jenom rodina je to nejdůležitější, co máme, a vždy stojí při nás.

Správně má každý čtyři prarodiče, ale kolikrát je tomu jinak a to z jakýchkoliv důvodů. Já to mám taky jinak, správně mám dva dědy a jednu babičku, ta druhá zemřela, když jsem byla ještě hodně malá, takže se na ni nepamatuji. Ale jako pravé prarodiče беру rodiče z máminy strany. S nimi jsem vyrůstala už od mala, od narození. Z porodnice jsem jela rovnou se svými rodiči k nim. Vzpomínám, jak mi to babička vyprávěla. Byla zima a nehorázný mráz, sněžilo jako v pohádce, kdy jsem poprvé byla v obklopení celé své rodiny. Mohu říci, že mám to štěstí, že jsem s prarodiči trávila opravdu mnoho času. Do první třídy určitě. Já a má rodiče jsme se snažili být každý víkend s nimi, v celku to vycházelo, protože jsme bydleli od nich kousek. Potom jsme se přestěhovali a už se tak častý kontakt s nimi přerušil pouze na volné víkendy, kdy rodiče nepracovali a chtělo se jim dojíždět. To jsem i já ještě ráda jezdila za nimi, jelikož bydlí na samotě, asi půl hodiny cesty z Ostravy.

Ráda jsem běhala okolo chalupy s panenkami a hrála si různé dětské hry, byly i dny, kdy jsem odtamtud ani nechtěla jet. A teď? Jsem ráda, když můžu zůstat doma,

protože už mám svůj program s kamarády. Víím sice, že bych si na prarodiče ten čas udělat měla, protože oni taky byli, jsou a budou pro mě vždy, ale taky proto, že nevím, která chvíle s nimi může být ta poslední. To je nejdůležitější si uvědomit, že nikdy tady nebudou věčně a musíme si s nimi užívat do té doby, dokud to jde.

Oba z nich, tedy dědu i babičku mám ráda z jiného důvodu. Oba jsou úplně jiní, ale bez sebe bych si je nedovedla představit. Babička není typická stařenka s šátkem kolem hlavy, moje babička je moderní a vcelku i mladá ženská, má totiž šedesát let a to není zas tak moc. Je vždy vymodřená podle posledních trendů, namalovaná a učená jako mladá dívka. Jo, takhle sice vypadá, ale povahou je to taková ta typická babička, ke které když přijdete, tak do vás tlačí jídlo a hustí do vás jak se musíte učit a poslouchat doma. Určitě to zná každý, takové a další stovky jiných babiččinych frází o tom, jak se musíme o sebe starat a dávat na sebe pozor, jíst a podobně. Jsem velice ráda, že mám takovou babičku se kterou si dokážu promluvit opravdu o všem, přes školu až po kluky, která se snaží zlepšit mi náladu a vyčarovat úsměv na tváři, když je mi nejhůř. Víím, že se na ni můžu spolehnout a že mi nikdy neublíží, možná jenom tím, že odejde do nebe. Jo, jistě nebudu lhát, že je to vztah co k ní mám, jako z pohádky. Samozřejmě, že mám na ni taky někdy zlost, hlavně když do mě pořád hučí, ať si uklízím pokoj a svoje věci a ať více pomáhám doma. Jenže já se nezměním, jsem prostě nepořádná. Co mi ale stačí a co víím? To, že mě bude mít babička pořád stejně ráda i přes všechny moje chyby a nálady... a to samé i děda.

Děda je opravdový chlap, být chlapcem, tak si myslím, že by byl mým vzorem. Je to nejpracovitější člověk, kterého znám. A na své roky je to nejhbitější člověk jaký může být. Je bývalý horník, takže toho má už dost za sebou a ví, co to práce je. Na jeho radách to jde vidět, ví, co to život je a co obnáší, snaží se mě na něho připravit. Dokážu si s ním povídat pár minut a mám vždy pocit, že jsem o něco chytřejší. Vtlouká mi do hlavy, že život je takový, jaký si ho sami uděláme.

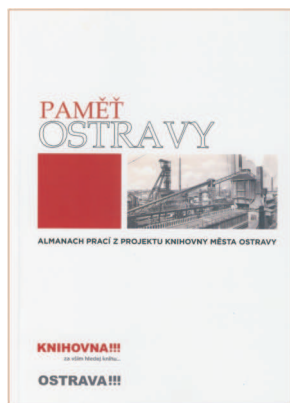
Ale co nejvíce obdivuji? Jak se ti dva, děda a babička k sobě neskutečně hodí, jak je poznat, že jsou spolu celý život a jsou na sebe navzájem zvyklí. Ví, co od sebe čekat a umí si ze sebe udělat legraci, tedy spíše děda z babičky. Jsou pro mě jasným důkazem, že existuje láska na celý život.

Co více bych asi o nich měla říct? Prostě zkráceně bych řekla, že bych je nevyměnila za nikoho jiného. Jsem spokojená s tím, co mám, víím, že mě mají rádi a podporují mě jak nejvíce to jde.

Brigita Šigutová,
ZŠ A. Kučery O. - Hrabůvka (napsáno v roce 2012)

Pamětníci, vzpomínejte! Vzpomínky, které si nosíme v hlavě mají jednu nevýhodu, dokud je nenapišeme na papír nebo nevyprávíme, nemůže do nich nikdo nahlédnout. Je velká škoda odcházet-li do nekonečna s námi, aniž by zkušenosti, poučení i radost byly odevzdány jiným. Tentokrát nahlédněte do příběhů z publikace projektu **Knihovny města Ostravy** nazvaného **Paměť Ostravy**.

* * *

Osobní vzpomínky - Čas dětství

Bydleli jsme na rozhraní tehdejšího Muglinova a Slezské Ostravy v posledním rodinném domku Zahradní, po válce pak přejmenované Družstevní ulice na břehu řeky Ostravice. Dnes v těchto místech stojí Domov pro seniory Kamenec.

Z naší ulice zůstal jen bývalý hotel Balnar a ještě vedlejší menší domek. Trošku si vzpomínám na jeho majitele, pana Balnara - byl to starší pán a nás, povykující

děti, neměl příliš v lásce. Maminka vyprávěla, že jeho dcera Adéla měla známost se studentem, který do ní byl velice zamilovaný. Otec jí však vybral jiného již finančně zajištěného manžela, ona s tím souhlasila a se studentem se rozešla. Na slavnosti Majálesu na Staré střelnici ji však chlapec z nešťastné lásky zastřelil a pak zastřelil i sebe. Bylo to velké neštěstí a pan Balnar to po zbytek života velmi těžce nesl - Adéla byla jeho jediné dítě.

Já jsem se narodila na počátku války a tak mám i několik matných vzpomínek na tuto dobu. Nezapomněla jsem, jak jsme se jednou vracely s maminkou domů z návštěvy od tatínkových rodičů po Bohumínské ulici kolem domků hornické kolonie Kamenec a v tom začaly houkat sirény, oznamující letecký nálet. Najednou nastalo podivné ticho, zhaslo pouliční osvětlení a místo toho se začala k zemi spouštět pomalu malá světýlka, kterými si bombardující letadla osvětlovala cíle. Ještě, než začaly padat bomby, jsme s maminkou stihly doběhnout domů. Takové štěstí neměli lidé, kteří se vraceli domů z kina a poblíž hotelu Balnar je bomba zabila.

Nálety jsme přečkávali ve sklepě našeho domu, já jsem se dost bála, ale babička mi říkala, ať se podívám na našeho kocoura Bobíka, že on klidně spí a tak se nemůže nic stát. Zvíře prý vždycky vycítí přicházející nebezpečí. Když bylo na konci války bombardování stále častější, chodily jsme do krytů, které byly vybudovány v nedalekém kopci Mundlochu. Chodby byly vytesány ve skále, ze které kapala voda. Seděli jsme na dřevěných lavicích ve svetrech, zabalení v dekách a v taškách jsme měli nějaké jídlo. Když se 30. dubna otevřela vrata krytu a my jsme vyšli ven, viděli jsme přes řeku Ostravici vojáky, kteří v parku pásli koně. Po silnici od Bohumína přijížděl tank, na něm seděli vojáci i civilisté a tank byl pokryt květinami. To bylo radosti, lidé

jásali, že je konečně konec války. Vrátili jsme se domů, všechna okna v ulici byla rozbitá a tlaková vlna všem také vytrhala dveře z pantů. Takže se začalo hned aspoň provizorně opravovat a do oken přišly deky a také dřevěné latě. Jak jsme brzy zjistili, spadla jedna bomba pod naší zahradou do řeky Ostravice, druhá pak do zahrady jednoho ze sousedů, a to mělo tragické následky. Soused s rodinou neodešel do krytu v Mundlochu, schovávali se ve sklepě svého domu a jeho syn se šel podívat, zda už nálet skončil právě v době, kdy na zahradu dopadla bomba. Tlaková vlna s ním udeřila o schody a na místě byl mrtvý. Byl to smutný začátek svobody.

Také si ještě vzpomínám, že ještě tu první noc po osvobození byla Ostrava Němci ostřelována přes kopec Hladnov, snad až od Michálkovic. A maminku dodnes vidím, jak stála ve tmě u okna, nemohla spát, neustále poslouchala svištěcí střely, a jak ráno babičce říkala, že se strachem čekala, kdy nás to zasáhne.

Druhý den se ve všech domcích naší ulice ubytovali vojáci Rudé armády. Na ulici měli auta a různé obrněné vozy, v hotelu Balnar sídlil štáb. Po nějaké době naši ulici opustili a postupovali dále.

Vzpomínám na cestu z Vítkovic od příbuzných, těsně před koncem války. Bylo to po velkém náletu na železárny, tramvaje nejely a my šly s maminkou pěšky a v oblasti ulice od vysokých pecí směrem k dolu Hlubina jsme šlapaly po samém skle a suť.

Pamatuji si také na most u Nové radnice, který se v posledních bojích podařilo Němcům zničit a musel být nahrazen dřevěnou lávkou pro pěší. Nezapomenu ani na provizorní hřbitov vojáků a civilistů padlých při osvobozování Ostravy před Novou radnicí, kde jsme na hroby nosili květiny.

Miroslava Kníchalová

In: Almanach Paměť Ostravy, vydán Knihovnou města Ostravy, rok 2014 - 2017

Připomínáme, že do dalších příběhů uvedených v publikaci "Paměť Ostravy" se můžete začíst v Knihovně města Ostravy a jejich pobočkách.

Kolonie Kamenec (1870 - 1875)

Kolonie Kamenec patřila jámě Trojice ve Slezské Ostravě. Nacházela se asi 800 m západně od závodu Petr Bezruč (Terezie / Bergschacht) a 1000 m severozápadně od závodu Trojice. Kolonie Kamenec byla ohraničena břehem Ostravice a Bohumínskou ulicí. Na pravém břehu Ostravice byly postaveny první domy kolonie Kamenec, jejíž stavba vznikala pod záštitou ředitelství dolů J. Wilczka. Původní počet obytných domů měl být 36. D. Lukovská ve své diplomové práci ovšem uvádí, že původní zástavbu tvořily dva úřednické a 27 dělnických domů a po roce 1929 se zástavba rozšířila o tři úřednické a deset dělnických domů.

Všechny domy v osadě vystavěné v období 1870-1875 byly přízemní. Dělnické domy byly pro čtyři rodiny a náležely k nim hospodářské budovy. Domy byly stavěny z pálených cihel na kamenných nebo cihlových základech. Stavěly se kolem společných dvorů. Jako krytina střech byla použita lepenka. Nechyběly zde zeleninové zahrádky a hospodářské budovy.

Úřednické byty v kolonii se skládaly ze dvou až čtyř obytných pokojů, kuchyně a veškerého příslušenství (předsiň, spíž, koupelna, splachovací záchod).

Dělnické byty byly většinou jednopokojové s kuchyní, předsiň, spíží a záchodem. Všechny domy odebíraly vodu z městského vodovodu Slezské Ostravy. (zdroj: www.rs.hornicky-klub.info)

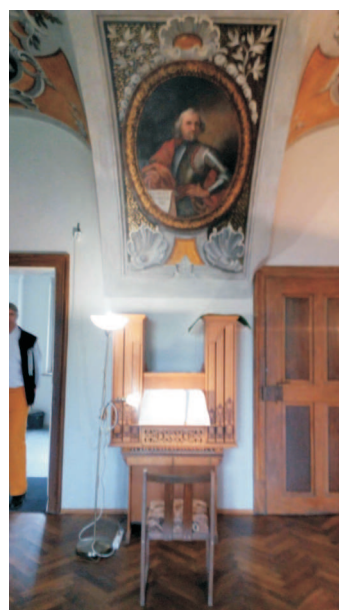
Zájezd seniorů organizovaných ČMOSem, Ostrava

Možná jste mnozí na hradě Šternberku byli. Naše sekce seniorů ostravské odborové organizace ho navštívila v tomto roce. Je to významná kulturní památka na Moravě. Překvapilo mě, že jsou tam mimo šternberských artefaktů přestěhovány interiéry z jiných zámků, jmenovitě z Hnojníku a Lipníku nad Bečvou. Hrad byl obýván do roku 1945 rodinou Jana Adama z Lichtenštejna a ta potřebovala mít v místnostech teplo. Proto tam uvidíte nádherná kamna. Krásná jsou ta barokní z Itálie, švýcarská malovaná věžovitěho tvaru z města Winterthur i patinovaný sádrový krb - kopie v italské renesanci, který byl díky technickému pokroku zavedením horkovzdušného topení pouze dekorací. Vůni, kterou si dnes vytváříme aromatickými lampami, šířila už od 17. století nádoba na vrcholu barokních majolikových kamen. Překrásné jsou i ostatní interiérové artefakty v celém hradě. Stojí za návštěvu!

To nejzajímavější nás ovšem teprve čekalo. Byl to šternberský klášter, centrum vzdělanosti na střední Moravě. Založen byl ve 14. století Albertem II., významnou osobností na dvoře Karla IV. Prošel stavebními proměnami od gotiky až po klasicismus. Je obrovský, plný chodeb a sálů s obrazy významného malíře J. K. Handkeho, který působil na hradě i v klášteře. Obrazy jsou věnovány významným majitelům hradu a církevním osobám, které obětovaly život za víru. A farní kostel Zvěstování Panny Marie? Obrovský, nádherný, zdobený malbami Františka Antonína Sebastianiho a sochami Ondřeje Schweigla. Ještě se musím zmínit o výborném průvodci. Je nejméně dva metry vysoký, chodí v kladském kroji a při výkladu hraje na varhany, dudy i cimbál. Dokresluje tak hudbou i zpěvem krásný zážitek.

Třetí lokalitou, kterou jsme navštívili, byla obec Paseka u Šternberka s arboremem nezvyklého názvu Makčů Pikčů. Proč ten název? Asi pro kopec s nádherným výhledem do celého Hornomoravského úvalu. Tam vytvořily lidské ruce terasy ze suchých kamenných zídek, skalky osázené 3 200 druhů rostlin. Cibuloviny, skalničky, kaktusy, růže, vřesoviště, ale i teplomilné fíkovníky, blahočety, jezírka, odpočinková místa s lavičkami a vyhlídkami, rozhlednou a také prodejnu. Skvělá lokalita pod širým nebem. Tam si při pohledu na tu kvetoucí krásu očistíte mysl a odpočínáte!

J. Kašingová, ZO ČMS pedagogických pracovníků
Ostrava - Poruba

Bývalí zaměstnanci školství z Ostravy na společné dovolené

A jsme zde po roce zase, my senioři z Ostravy,
bowling, bingo, zaplavat si v bazénu.
Velmi dobré jídlo, navečer meloun, zákusek,
nebo výtečnou zmrzlinu.
Tanečky, před tím zájezd, a procedury pro zdraví.
Ráno na rozcvičku, nechat se rozmazlit na masážním lůžku.
Nemít čas ani chvíli na křížovku, na knížku.
Počasí krásné také, jako na objednávku.
Člověk by řekl, že pan Navrátil i toto zařídil.
Do Sezimova Ústí je z Ostravy daleko - tmavý bod jediný.
Světých bodů hodně, vše bylo perfektní.

Za 51 seniorů Emilie Altmanová

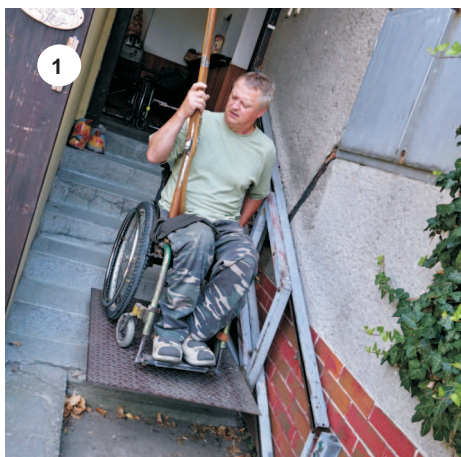
Silný příběh silného muže

K jaké práci se postaví, tu umí. No postaví... On je vozíčkář: Jiří Klich. Truhlář, stolař, obráběč kovů, puškař, lukostřelec, historik, rybář, včelař, fotograf a karavanista (dodávku si sám udělal obytnou, s ručním řízením) vše na profesionální úrovni.

Na vozíku skončil v květnu 1989 poté, kdy se v traktoru jako spolujezdec držel madla, které se utrhlo, a on za jízdy vypadl. To mu bylo třicet let.

„Následoval rehabilitační ústav v Hrabyni a taková ta klasika kolem zvykání si na jiný život,“ říká Jiří Klich. „Podržela mě rodina, ale taky práce a různá hobby.“

jinam, než jsem předpokládal... Ale i to je v pohodě.“

Jeden z častých problémů vozíčkářů je nemít nadváhu, což se vám evidentně daří. Jak to řešíte?

„V jídle se nijak neomezují, ale jsem furt v provozu, makám. Vyrábím schodiště z poctivého masivu, dveře, postele, pažby na historické pušky, obrábím železo, mám i kovárničku a taky se starám o čtyřicet včelstev - letos jsem vytočil skoro tunu medu. Jde o to fyzicky se nezastavit, jinak člověk končí. A když si chci odpočinout, беру rybářské pruty, nebo foťák a jdu do přírody.“

Takže na vánoce máte vlastní ryby?

„Jistě, koupit kapra bych se styděl, vždyť rybařím už čtvrt století. A můj kluk Ondra se tomu taky hodně věnuje. Dobře se přitom vyčistí hlava, a vůbec, já jsem přírodní člověk. Proto mám i ten foťák a objektiv na profi úrovni. Když chci fakt dobrý snímek, třeba ledňáčka, musím udělat kryt, nastavit stativ, dálkovou spoušť, a trpělivě čekat - vše v přírodě. On si pak samozřejmě sedne

Fotografování zdaleka není váš jediný koníček. Poprvé jsme se setkali na akci, kde jste zajišťoval lukostřelbu pro zdravotně postižené i zdravé lidi. A právě v oblasti lukostřelby je vaše jméno dost populární.

„Snad jo, střelení mě už jako kluka vždycky bavilo. Když jsem skončil na káře, chtěl jsem tady (Suchdol nad Odrou, pozn. red.) založit i klub pro střelbu z malorážky, ale tehdy vozíčkář běžně nesměl mít zbraň, protože by se mohl zastřelit, že jo... A když to pak šlo, tak pro mne už bylo pozdě, protože jsem se plně věnoval lukostřelbě. Reprezentoval jsem Ostravu v první lize, byl jsem mistrem republiky i mezi zdravými, plus nějaká stříbra a bronz. Procestoval jsem s lukem kus světa a třeba na paralympiádě v Pekingu jsem byl šestý. I můj starší kluk Jirka posbíral v lukostřelbě nějaké medaile, takže jablko nepadlo daleko od stromu.“

Jaké máte aktuální plány?

„Těch je. Pořád po mně někdo něco chce, včetně různých zakázek v dílně. A taky nemám kam dát vojenského džípa, čtyřkolku a vozík za auto, takže zruším putovní přístřešek a začnu stavět garáž.“

Řekl jste - vojenského džípa?

„Ano, je to džíp Ford GPW ročník 1942. Získal jsem ho doslova jako hromadu šrotu a po roce a půl jsem ho zprovoznil, se všemi detaily, které k němu patří. Ještě mu chci přidělat ruční řízení.“

I vaši znalost historie tedy přetavujete do praxe...

„Zní mi to poněkud nadneseně. Věnuji se především faktům okolo druhé světové války a s přáteli máme spolek letecké archeologie. Když podle archivních údajů zjistíme, kde v našem regionu spadlo jaké letadlo, vrak najdeme, očistíme a dáme do muzea v Suchdole. Střepiny, které se nedají k ničemu použít pak posbírám a už jsem z nich ukoval pár nožů. Výjimečných nožů, protože jsou s příběhem.“

Řekněte některý z příběhů...

Když najdeme nějaký vrak, tak kromě zdokumentování a natočení filmu se snažíme objasnit i to, kdo v něm zahynul, a dáváme vědět rodinám padlých letců. Takže od roku 1996, kdy se této činnosti věnujeme, jsou to už desítky příběhů. Jedním z nich bylo nalezení bombardéru PE-2 Petljakov. Když k nám přijel vnuk pilota, jenž tady zemřel, ukázal jsem mu mimo jiné nůž, který jsem ukoval ze střepin bombardéru jeho dědečka. A on přitom uronil slzu, takže jsem mu ho věnoval...”

Opravdu silný příběh. Od silného muže. Děkuji za rozhovor.

Jiří Muladi

Popisky:

1) Schodišťovou plošinu si vyrobil před čtvrt stoletím kompletně sám. Přišla ho tenkrát na padesát korun a dodnes slouží.

2) Úly pro čtyřicet včelstev zvládl také vždyť je stolařem.

3) I fotografie z dílny Jiřího Kliche mají profesionální úroveň.

4) Z hromady šrotu dal vojenský džíp „do pucu“ za rok a půl.

5) Takový nůž umí vykovat ze střepin bombardérů.

Od dubna četli preventisté Policie ČR na území moravskoslezského kraje z **publikace moravskoslezské policie s názvem „Černá kronika aneb ze soudních síní“**. Znovu i tímto způsobem připomínali základní zásady bezpečného chování. Senioři jsou cílovou skupinou, která je ohrožena trestnou činností. Čtení je seniorům velmi blízké a proto při výběru vhodného způsobu preventivních aktivit volili právě formát knihy.

Krajský ředitel moravskoslezské policie plk. Mgr. Tomáš Kužel k publikaci dodává: „Nejen postih pachatelů této trestné činnosti náleží do naší gesce. Své nezastupitelné místo v potírání předemtného odsouzeníhodného jednání má právě prevence. Čtenáře nechceme příběhy děsit ani jimi navozovat pocit strachu. Některé případy inspirovala realita a spáchaný trestný čin. Jsme přesvědčeni, že i touto unikátní publikací napomůžeme snížit počet obětí.“

Knihy obsahuje příběhy zachycující nejčastější nebo nejzávažnější páchané trestné činy na seniorech (např. podvod s legendou vnuk, krádež či loupež, případ domácího násilí i rizikovou situaci v dopravě atd.) Případ je vždy ukončen poučením, jak se v takové situaci zachovat, eventuálně se jí vyhnout. Právě generace seniorů vzpomíná na rubriky „Černé kroniky“, které v minulosti informovaly o trestných činech. Zvolený děj jednotlivých povídek, mající většinou dohru v soudní síni, je inspirován zpravidla skutečnými příběhy. Avšak z hlediska cílového čtenáře byla publikace doplněna také o křížovky.

Policie ČR - Krajské ředitelství vychází vstříc seniorským klubům a organizacím realizováním besed k otázkám prevence bezpečnosti seniorů. Na besedách je předčítáno z publikace a publikace je následně seniorům poskytnuta k využití. Máte-li o uskutečnění takové besedy zájem, obraťte se na některé z pracovišť Krajské policie ČR. Kontakty na odpovědné pracovníky prevence najdete na webových stránkách: <http://www.policie.cz/clanek/sprava-severomoravského-kraje-kontakty-kontakty.aspx>. **Do jednoho příběhu z knihy se teď pojdte začít: Jak přílišná důvěra zavinila smrt**

Policista Jan Moudrý otevřel bzučákem dveře obvodního oddělení. Za dveřmi stál starší muž, kterému tekly z očí slzy, a řekl jen: „Lidu někdo zabil!“ V kanceláři dozorčího oddělení pak policista zjistil, že muž je bratrem oběti. Jelikož mu sestra několik dnů nezvedla telefon, přijel k ní dnes na návštěvu zjistit, co se děje. „Hrozný pohled! Sotva jsem otevřel dveře, viděl jsem ji, jak tam leží...“ tiše sděloval viditelně otřesený bratr zemřelého. Jan mu podal sklenici vody a trpělivě čekal, až se uklidní. Přece jen potřeboval zjistit alespoň základní informace, než se celá trestní mašinérie dá do chodu, a ověřit, zda oznámení je pravdivé. Bohužel, bylo! Vyslaná hlídka na místě potvrdila hrůzný nále.

Za chvíli už byla na udané adrese i výjezdová skupina krajského ředitelství policie. „Tak co si o tom myslíte, doktore?“ zeptal se vedoucí výjezdu v obývacím pokoji stojícího soudního lékaře. „Paní, věk asi 80 let, mnohočetné zlomeniny hrudníku. Vypadá to, že jí někdo na hrudníku klečel. Nepochybně jí rovněž opakovaně udeřil tupým předmětem. Tohle nebyla lehká smrt. Více vám ale řeknu až po pitvě, pánové,“ znalec nepřipouštěl další otázky. „Můžete ji nechat odvézt,“ procedil přes zuby vedoucí výjezdu kapitán Pečlivý ke svým kolegům. „To nám ten víkend pěkně začíná,“ pomyslel si. „Máte něco?“ zeptal se přítomných kolegů. „Vypadá to na loupežnou vraždu, ty šuplíky nejsou asi otevřeny jen tak,“ přemítal nahlas jeden z kriminalistů. „Nic moc, ale kluci od techniků našli pod gaučem hasák. Zřejmě tam zapadl. Navíc je to jediná věc, která mezi ostatními předměty ležícími pod gaučem nebyla zaprášená,“ odpověděl nejmladší z jeho kolegů. „Na co by té paní byl asi hasák?“ pomyslel si vedoucí týmu. „Zkuste se zeptat toho bratra, zda má pro ono nářadí vysvětlení a samozřejmě nezapomeňte z něj vzít stopy,“ uložit vrchní komisař kolegům. „Jasně šéfe, už se stalo, kluci už jej zajistili a vzali do laborky, je pozitivní na krev,“ odpověděl benjamínek výjezdu.

„Tak bratr říká, že byla učitelkou hudby, a zcela jistě ke kutilství netáhla. Existenci nářadí v bytě si vysvětlit neumí. Nutné opravy v příbytku poškozené musel zajišťovat asi někdo další,“ hlásil mu zanedlouho telefonicky praporčík Jan. „Vzpomíná si, že mu sestra o velmi šikovném kutilovi, docházejícím za ní domů, říkala. Špatně chodila a nutné

opravy v bytě zajišťoval nějaký známý,“ pokračuje v informacích policista. A jeho nejmladší kolega dodal: „Hovořili jsme i se sousedkou z horního patra. Svědkyně potvrdila, že za obětí dojížděl tu a tam jakýsi řemeslník. Někdy pán v černém velikém autě. „A neví náhodou, kdy tu byl naposled?“ zeptal se vedoucí výjezdu. „Byla by to sice obrovská náhoda, ale nic nelze dopředu vyloučit,“ a v hlavě už mu začínala uzrávat první verze případu. „Tak šéfe, asi před týdnem a předtím asi před měsícem,“ zní doplňující informace. „Brnknete ještě na obvod Moudrému, aby bratra oběti dovezl na místo činu. Nyní potřebujeme zjistit, zda se v bytě nic neztratilo,“ zní další pokyn velícího akce.

„Tady v šuplíku měla sestra uloženy šperky po naší matce a vedle byla částka deset tisíc korun,“ ukázal jim bratr oběti po příjezdu na místo. „Víte to jistě?“ zeptal se vedoucí výjezdu. „Šperky mi sestra ukazovala asi před půl rokem, když jsem byl u ní na návštěvě,“ pokračoval bratr zemřelého a dodal: „Peníze tam mívala, kdyby potřebovala větší částku v domácnosti. Víte, ona se sestra strašně bála zlodějů a vůbec zlých lidí. Nikoho cizího by k sobě do bytu nepustila. Proto také své celoživotní úspory měla v bance a já se jí o ně staral. Mám totiž dispoziční právo k jejímu účtu. Sestra na tom nebyla zdravotně moc dobře a já jsem její poslední příbuzný, takže kdyby se jí něco stalo...“ hlas se mu zlomil a muž se trochu zapotácel. Vedoucí výjezdu jej zachytil za loket. Tiše jej uklidňoval. „Můžete pokračovat? Víte, může nám to teď hodně pomoci,“ promluvil k němu. „Pokusím se. Sestra mi říkala, že k ní už nikdo nechodí. Dříve vyučovala hře na klavír, docházeli k ní žáci. Ale dnes už opravdu nikdo,“ doplňoval fakta klíčový svědek. „Jak to bylo s tím opravářem?“ tážal se kriminalista. „Nevím, já jsem ho nikdy neviděl. Prý byl tuze šikovný, a také hodný, protože k ní docházel domů vždy ihned, když se cokoli pokazilo. To mi sestra říkala v telefonu. Někdy mu za ochotu přilepšovala menší finanční částkou, i tohle mi Lída svěřila. Jako učitelka hudby byla pohlcena uměním a praktické věci, mám na mysli nutnou údržbu bytu, byly nad její síly. Neměla nikdy nouzi o peníze, když ještě koncertovala, jezdila po celém světě a její zemřelý manžel byl obchodním atašé jedné soukromé nadnárodní firmy. Už toho ale pánové více nevím a je mi trochu mdlo,“ zavrával starý pán. „Děkujeme, moc jste nám pomohl,“ uzavřel rozhovor kapitán Pečlivý.

„Tak pánové, nemusím vám doufám říkat, koho ihned seženete?! Souběžně mi o něm zjistíte co nejvíce informací, a ať ho máme pod kontrolou!“ obrátil se na

Policisté seniorům...

shromážděné kolegy kapitán Pečlivý. Jeho kriminalisté se rozběhli „jako vlčáci“ po okolí. Za chvíli už znali nejen jméno, ale začali objevovat i zvěsti o tom, že opravář má problémy s dluhy a hazardními hrami. Jedna z jeho sousedek si dokonce vzpomněla, že za ním byli nějakí muži v kožených bundách a na chodbě jej drželi za límec košile.

„Tak myslím, že si pro něj dojdeme,“ sdělil vedoucí poté, co mu kolegové hlásili, že kutil zrovna zastavil v zastavárně náhrdelník. Šperk následně identifikoval jako jeden z klenotů po své matce bratr oběti.

Předvedený muž sice zprvu u výsledku zapíral: „Náhrdelník mi zemřelá sama věnovala.“ Když mu ale policisté předložili fotografii hasáku, na kterém zjistili jeho pachové stopy a stopy DNA jeho a zemřelé, a dále protokol o pitvě, v němž soudní lékaři potvrdili, že zemřelá byla ubita právě tímto hasákem, nakonec se přiznal, že pachatelem je on. A tak se kriminalisté nakonec dozvěděli, jak právě dluhy řemeslníka dohnaly až k trestnému činu. Zemřelou si vyhlédl, neboť předpokládal, že má peníze, a proto jí vždy vyšel vstříc prakticky obratem a ihned reagoval na její žádosti drobných oprav v bytě. Získal si její důvěru, v rámci níž k ní později začal docházet pravidelně pod záminkou kontroly funkčnosti veškerého zařízení a spotřebičů. Většinou si spolu i hezky popovídali, důvěra a vděčnost seniorky rostly.

Časem mu ale přestaly stokorunové částky, které mu za jeho návštěvy žena vždy podstrčila, stačit. „Oběť mi nechtěla sama peníze půjčit, a tak jsem se rozhodl jí je tajně vzít. Viděl jsem, odkud peníze bere. Jenže paní Ludmila mne při tom přistihla, a tak jsem jí srazil k zemi tím, co jsme měl právě po ruce. A poněvadž jsem se bál prozrazení, bil jsme ji tím hasákem jako smyslu zbavený víc a víc. Před očima se mi zatmělo, klekl jsme jí při tom na hrudník. Nakonec jsem ale dostal strach a utekl jsem,“ zněla řemeslníková zpověď.

Na závěrečné schůzce k vyhodnocení případu pak vedoucí kapitán Pečlivý kromě poděkování svým kolegům za dobrou práci ještě pronesl: „Vidíte, pánové, tak tady nám přílišná důvěra zapříčinila nepříliš pěkný případ. A pokud mohu mluvit za sebe, tak já zase budu důvěřovat tomu, že panu obviněnému to někdo takový, jako je soudce Přemysl Spravedlivý, pěkně spočítá.“

Poučení Přemysla Spravedlivého:

Důvěra je hezká věc. Vy ale vždy musíte být opatrní a dlouho vážit, než někoho učiníte svým přítelem a důvěrníkem. Ne každý, kdo se k vám na začátku chová hezky a vstřícně, se k vám bude hezky chovat i po čase. Nezapomínejte, že opatrností není nikdy nazbyt!

15. září - Den seniorů v Zoo Ostrava

Nevíte jak příjemně prožít volný čas? Návod je jednoduchý, vyjděte si na procházku do ostravské zoologické zahrady. Vezmete-li sebou vnučata, určitě uvítají nová hřiště, která jsou v zoo vybudovaná.

V průběhu roku pořádá zoo mnoho akcí pro všechny věkové skupiny. Většina z nich má dnes již tradici. Jsou to přednášky, soutěže, komentované krmení zvířat i komentované prohlídky skleníků, kde je možné obdivovat tropické a subtropické užitkové rostliny, orchideje, palmy ale i další exotické rostliny. Jednou ročně - také již tradičně - se otvírá brána zoologické zahrady seniorům. Vstup je v tento den pro seniory zvýhodněný včetně prohlídky zoo s průvodcem.

Statutární město Ostrava vyhlašuje XII. ročník ankety Senior roku 2018

Návrh na ocenění u příležitosti Mezinárodního dne seniorů může do 30. září 2018 zaslat každý, kdo zná ve svém okolí mimořádně aktivního (v konkrétní oblasti) člověka staršího 65 let, s bydlištěm na území města Ostravy, který dodnes výjimečným způsobem přispívá ke zlepšení života společnosti. V přihlášce je třeba uvést jméno, příjmení, věk, adresu bydliště, telefonický nebo e-mailový kontakt na kandidáta, zdůvodnění nominace, jméno a kontakt na předkladatele.

Současně je vyhlášena kategorie Klub seniorů roku 2018, do které mohou občané nominovat klub (organizaci či sdružení) zaměřující se na aktivizaci seniorů, a o němž se domnívají, že je svou činností zajímavý či výjimečný.

V případě nominace klubu pro seniory uveďte jeho název, adresu sídla klubu, jméno a kontakt na zástupce klubu, zdůvodnění nominace a kontakt na předkladatele.

Tipy posílejte na adresu:

Redakce Ostravská radnice,
Prokešovo nám. 8, 729 30 Ostrava

nebo e-mail: lstverkova@ostrava.cz

Na obálku nebo do e-mailu připište heslo Senior roku 2018 nebo Klub seniorů 2018.

Čtvrtletník aktualit a zajímavostí nejen ze života seniorů. Vydává Společnost senior, z. s.

Zodpovědný redaktor: Ing. Ludmila Holubová

Redakční rada: MUDr. Hugo Příbyl, PhD., Marie Kalinová,

Ing. Jiří Muladi, Hana Kuchařová, Eva Mudrová.

Neprodejně. Registrační značka MK ČR E 14221

Adresa redakce: Společnost senior, z.s. Na Jízdně 18,

702 00 Moravská Ostrava IČ 265 95 982

Tel.: 724 276 672 ; 728 466 105

e-mail: info@seniortip.cz

www.seniortip.cz

Darování nemovitosti potomkům? Je výhodnější než dědictví, nezapomeňte se ale chránit

Nemovitost je často to nejcennější, co chtějí rodiče svým dětem zanechat. Možností, jak to učinit, je hned několik. Vše je možné nechat až na případné dědické řízení, stále více lidí ale přistupuje k darování majetku již za svého života. Pro potomky je to totiž finančně výhodnější. Experti však varují, že by starší lidé měli být při darování nemovitosti obezřetní a měli by si smluvně zajistit právo v domě či bytě dožít.

Jak na darování nemovitosti a s jakými náklady musíte při celém procesu počítat, se dozvíte v následujícím článku.

Dědictví nebo darování? Náklady se výrazně liší

Starší lidé odkazují majetek nejčastěji svým dětem či vnoučatům. Ti se v případě klasického dědického řízení ani v případě darování nemovitosti nemusejí obávat žádné vysoké daně. S dědickým řízením se ale pojí nemalé poplatky. Zaplatit je třeba za odhad nemovitosti a následně za služby notáře, který dědické řízení vede. Výše notářské odměny je dána vyhláškou Ministerstva spravedlnosti a odvíjí se od celkové hodnoty dědictví. Například v případě dědění domu v hodnotě 3 miliony korun tak dědicové zaplatí notáři zhruba 27 tisíc.

Darování nemovitosti se tak jeví jako mnohem výhodnější varianta. Také zde jsou přímí příbuzní, tedy děti, vnuci i manželé, oproštěni od darovací daně. Jediným nákladem je tak poplatek za podání návrhu na vklad vlastnického práva do katastru nemovitostí, případně platba za vypracování smlouvy a ověření podpisu. Zákon přitom myslí také na ostatní dědice. „Pokud rodiče s dětmi žijí ve dvougeneračním domě a děti do něj investují, je časté, že dojde k darování nemovitosti tomuto potomkovi. Ostatní sourozenci rozhodnutí rodiče nemohou napadnout. V následném dědickém řízení ale zkrátka nepřijdou, hodnota takto neobvyklých darů, mezi které nemovitost patří, se totiž počítá do celkové hodnoty dědictví,“ upřesňuje advokát Jan Mandát, jenž spolupracuje se společností Senior Safe.

Jak na to? Pozornost věnujte smlouvě i katastru

Sepsání darovací smlouvy můžete zadat odborníkovi nebo ji vytvořit sami. Vždy by měla obsahovat základní údaje o dárce i obdarovaném, tedy jméno, příjmení, adresu trvalého pobytu, datum narození a rodné číslo. Důležité je též řádně označit nemovitost, kterou dárce daruje a obdarovaný přijímá. Samozřejmostí je pak datum a podpisy všech zúčastněných. Právě podpisy je vhodné nechat notářsky ověřit pro případ budoucího napadení darovací smlouvy. Za ověření jednoho podpisu zaplatíte na poště 30 korun.

Dalším krokem je podání návrhu na vklad do katastru nemovitostí. Žádost musí být sepsána do odpovídajícího formuláře, který najdete na stránkách ČÚZK nebo ho dostanete na pobočce katastrálního úřadu. V žádosti musíte vždy uvést jaké nemovitosti se změny týkají, jaké právo má být do katastru zapsáno a koho se týká, komu naopak právo zaniká a na základě jakých listin k tomu dochází. Nezapomeňte ani doplnit jméno, příjmení, rodné číslo a adresu obdarovaného a přiložit kopie darovacích smluv. Přepis práv k vlastnictví nemovitosti vás bude stát 500 korun.

Právo na dožití si zajistíte smluvně

Při darování nemovitosti, v níž chcete zároveň dále bydlet, však buďte velmi obezřetní. Darováním se totiž zbavíte majetku, kterého se jen těžko domůžete zpátky. „Peníze a majetek umějí zamávat i se zdánlivě dobře fungujícími rodinnými vztahy. Senioři by proto rozhodně neměli dát jen na ústní dohodu, ale své právo dožít v darované nemovitosti si zakotvit do darovací smlouvy ve formě věcného břemena,“ doporučuje Vojtěch Šmarda ze společnosti Senior Safe, jež pomáhá lidem nad 50 let. Právě věcné břemeno umožní starším lidem dožít v domě nebo jeho určené části beze strachu. „V případě zapracování věcného břemena do darovací smlouvy však doporučujeme využít služeb profesionála, který do dokumentu přesně zanepráva práva a povinnosti obou stran, ať už jde o využívané místnosti v domě, nebo podíl na nákladech za bydlení,“ doplňuje Šmarda. Důležité je rovněž zkontrolovat, aby informace o věcném břemenu byla zapsána i v katastru nemovitostí.

Jan Mandát, Tomáš Kunc, Senior Safe
více na: www.seniorsafe.cz

Češi na rozdíl od Britů nezanechávají poslední vůli - sepsaných závětí je u nás více než desetkrát méně!

Existuje mnoho dobrých důvodů, proč sepsat závěť. V klidu, včas a s jasnou myslí uděláte pořádek ve věcech dědictví, se svým majetkem naložíte dle vlastního uvážení a dost možná předejdete případným sporům v rodině... Přesto, pouze přibližně **10-15 % Čechů** odchází z tohoto světa s náležitou závětí. Oproti tomu **42 % Britů** v tomto ohledu neopouští nic náhodě. Konkrétní čísla z Notářské komory ČR a společnosti Smees & Ford Ltd. hovoří jasně: V **roce 2017** bylo v **České republice** sepsáno **20 000** testamentů a ve Velké Británii **230 000**. Rozdíl je více než desetnásobný!

Ze srovnání statistických údajů z České republiky a Velké Británie vyplývá také další pozoruhodná skutečnost. Ve Velké Británii v roce 2017 evidovali 36 200 dobročinných závětí. Podle odhadů koalice Za snadné dárčovství se pro tuto specifickou formu dobročinnosti rozhodlo pouze 200 lidí - poměr dobročinných závětí je tedy 1:16%. Možnost zahrnout do poslední vůle nejen rodinu či přátele, ale i vybranou dobročinnou organizaci je přitom otevřená všem. Darování ze závěti je cestou, jak být prospěšný i po smrti. Váš odkaz tak přetrvá třeba v přibýzích dětí, kterým se díky vám otevře cesta k lepší budoucnosti, můžete pomoci zachovat přírodu pro další generace, přispět domovu pro seniory či na jiný dobročinný účel podle toho, co je vám blízké.

S cílem upozornit na významnou úlohu závětí a možnost věnování peněz, nemovitosti či cenných papírů dobročinné nebo veřejně prospěšné organizaci se v desítkách zemí po celém světě **13. září** slaví **Mezinárodní den závětí**. Českou iniciativu, nazvanou **Závěť pomáhá**, realizuje koalice **Za snadné dárčovství**, která sdružuje třicet šest významných a respektovaných neziskových organizací. Tato nezávislá platforma pracuje na rozvoji individuálního dárčovství v České republice, vedle osvětové kampaně **Závěť pomáhá** realizuje projekt **Daruj pravidelně** na podporu pravidelného dárčovství a další aktivity.

www.zavetpomaha.cz

Na vejminku

Nehledám v počítači ani ve slovníku, co tento už nepoužívaný výraz znamená. Ani se nepídím po stejnojmenné knize Vítězslava Háška, jejíž obsah mi dávno vypadl z hlavy, a který by mladé generaci v dnešní době téměř nic neříkal. Dnešní lidé nechodí na vejminek, ale do důchodu. Jeden den je jim přidělen důchod a zůstávají bydlet ve svém domě nebo bytě.

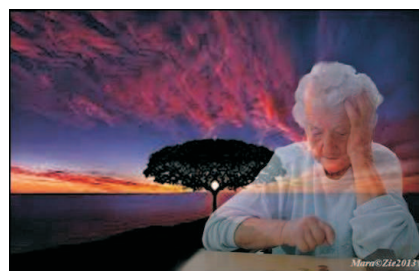
Ale po nějaké době si spočítají, že byt je pro ně příliš drahý, že ze zasloužené penze jim mnoho, po zaplacení energií za světlo a teplo, nezbyde. A i kdyby trochu zbylo, tak je navštěvují vnoučata se svými dětmi, bydlicími v menších bytech. A tak se někdy stane, jako mé kamarádce, že k nim, k důchodcům, promluví svědomí.

Moje kamarádka má ve městě třípokojový byt a ovdověla. Není to lehká záležitost vyrovnat se s odchodem manžela. Každá věc v bytě jí ho připomíná a vidí kolem sebe prázdno. Není kým ho zaplnit. Proto si zve k sobě vnuka. Za čas mu nabídne jeden pokoj. Když ten jí oznámí, že se bude ženit, babička, moje kamarádka, mu koupí garsonku. Jakmile jí přinesou ukázat pravnoučce, babička je radostí bez sebe. Netrvá dlouho a vnuk přijde, že čekají druhé. Nikdo na babičku netlačí, nikdo jí nic nenavrhuje, ale kamarádce přijde na mysl, že garsonka bude pro rodinu malá a navrhne výměnu bytu. Celá rodina to schválí a babičku přestěhují do garsonky.

Jsou svátky. Vím, jak jí je těžko, a proto jí volám, tuším, že potřebuje potěšit. „No, zvykám si, zvykám,“ říká mi smutným hlasem. Co na to říct. Takový je život. Staří dělají místo mladým.

Byla jsem v podobné situaci. Dům jsem slíbila synovi a on okamžitě všechno staré včetně nábytku a mých vzpomínek vyhodil. Dal mi vybrat jeden pokojík. Když jsem

první noc opouštěla svou ložnici a lehla si na úzkou postel do pokojíku, měla jsem srdce na dranc.

Na pláč chyběly slzy. Netušila jsem, že to bude tak bolestné. Vzpomínala jsem na svoji babičku, jak jí bylo, když předávali s dědou hospodářství synovi a přemístili se s dědou z velké světnice do malé komůrky s jedním oknem, jednou truhlou, do jedné postele. Určitě to také pro ně byla hrozná noc, na kterou se nedá zapomenout.

Ale tak jde běh života. Nastane den, kdy člověk odejde do malého bytu, do malé komůrky, do vejminku a nač může ještě čekat?! Jednoho dne mladí rozhodnou, že to bude domov důchodců. Starý člověk nemá na vybranou. Sám se o sebe nepostará, tak ten krok musí učinit tak jako tak. Ten krok je jistě ze všeho v životě nejtěžší.

Vděčnost

Jakápak vděčnost. To lidi nesnáší být někomu vděční. Ale dobře vědí, o čem mluvím. Když od někoho něco potřebují, omílají vděčnost ze všech stran. Lísají se, slibují, vzývají vás až do nebe, nabízejí protislužby, ale sotva jim dovolíte uhryznout si z vašeho krajíce, na vděčnost zapomenou. Mnohdy ani nepoděkují. Ale ne všichni. Jsou i výjimky. A není jich málo.

A čím větší službu jim poskytnete, tím dřív a snáz na to zapomenou. Když jim např. půjčíte sto tisíc, samozřejmě bez úroku, tak ještě než mají dluh splacený, už přemýšlí nad tím, že byste jim část dluhu mohli odpustit. A skutečně, kdyby vám nepodepsali směnku, tak byste zbytek dluhu neviděli. I tak s podepsanou smenkou se opožďují se splátkami. Když se jim nedej bože připomenete, máte u nich velké mínus. Nechá-pou, proč jim nemůžete dluh prominout, když se válíte ve vatě. Jakmile je dokopete upomínáním dluh splatit, jsou už tak naštvaní, že vás nemůžou ani vidět. Nemluví o poděkování. A už vůbec ne vám být někdy vděční. V nejlepším případě s vámi přestanou mluvit, budou vás ignorovat, a kdyby vás měli někdy potkat, tak se vám vyhnou. Takové případy vám uvádím ze zkušeností lidí z mého okolí.

André Maurois, Émile Salomon Wilhelm Herzog praví: Co jsi pro ženu udělal, na to můžeš zapomenout, ale nikdy nezapomeneš na to, co jsi pro ni neudělal. A tak to je nejen se ženami. Když jim s půjčkou vyhovíte, tak na to zapomenou, kdybyste jim nevyhověli, tak vás mohou zabít.

A podobných příkladů bych mohla uvést hned několik. Například stalo se vám někdy, že jste o někom napsali pochvalný článek a ten člověk vám poděkoval? To sotva. Mně se to nestalo nikdy. O vděčnosti byly napsány stovky článků. Ve všech se radí, jak být vděční. Vděčnost je v nich definována jako kladná emocionální odpověď za dar. Je kladným zhodnocením toho, co se stalo, když někdo byl obdarován nezištnou pomocí. Je to pocit radosti a díky za přijetí daru. Je to emoce, kterou prožíváme a na niž nemáme zapomínat. Kde bychom se měli setkávat s vděčností? Tam, kde jsme někomu udělali radost, poskytli službu, kde jsme někoho potěšili. Ale ono to ve skutečnosti vypadá trochu jinak. Poskytnutou službu nebo gesto druhá strana považuje často za samozřejmost. Je v domněnku, že přátelství a z toho vzniklá služba nebo dar vzniká sama od sebe, že není nutno pro ně nic učinit nebo podstoupit, že se rodí bez přičinění. Ale to je mylný dojem.

Už Seneka znal zapeklitý problém vděčnosti. Z historie je známá jeho kniha „O prokazování dobra druhým lidem“.

Jakpak se k tomu vyjadřuje bible? A nemusí to být ani jedinečné umělecké vydání Bible s unikátními ilustracemi Salvadora Dalího s variacemi drahokamů na jednotlivých odlitcích Dalího podpisu. V Bibli se k vděčnosti vyjadřuje apoštol Pavel, když v listu k Římanům píše: „Poznali Boha, ale nevzdali mu čest jako Bohu, ani mu nebyli vděční, nýbrž jejich myšlení je zavedlo do marnosti a jejich scestná mysl se ocitla ve tmě.“

Takže pocit vděčnosti je problém odvěký. Celá moje úvaha by se dala krátce shrnout do jedné jediné věty. Nevím, jak člověk může, ale jistě může, zapomenout laskavosti, které mu byly prokázány

Marta Urbanová

JAK JSTE NA TOM S VOLNÝM ČASEM?

Volný čas je nejdůležitější součást našeho života. D. Diderot

Pokud máte alespoň trochu volného času, nezapomeňte jej vyhradit také knihám a knihovnám, vždycky to stojí za to. Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě má pro své čtenáře obrovský fond knih, časopisů, hudebních CD, deskových her a dalších lákadel. A nejen pro ně, ale také pro širokou veřejnost připravila nabídku nových služeb, zájmových klubů a v neposlední řadě zajímavý program u příležitosti oslav 100. výročí Československé republiky.

Od počátku června funguje v knihovně nová služba Info Help, která je určena všem zájemcům o osobní konzultaci z oblasti současných informačních technologií. Máte-li problémy s Wordem, Excelem, potřebujete poradit s Facebookem, Twitterem, Instagramem, novým chytrým telefonem či digitálním fotoaparátem, můžete si objednat konzultaci na infohelp@svkos.cz nebo formou SMS zprávy na telefonu 608 445 223. Pracovník v knihovně se bude věnovat pouze vám. Služba je poskytována zdarma, konzultace se však konají pouze pro objednané klienty.

↑ Knihovna myslí také ekologicky. Má nejen velmi obsáhlý fond zaměřený na environmentalistiku, ale v praxi tento přístup uplatňuje například pořízením nového samoobslužného knižního skeneru pro své návštěvníky. Netřeba již kopírovat na papír zajímavé články z časopisů či informace z knih, vše je možné si naskenovat a uložit na vlastní

přenosné médium (např. USB flash disk) či poslat e-mailem. Samoobslužný skener s podrobným návodem je umístěn ve studovně časopisů. Pokud mobilní telefon či notebook návštěvníka studovny „ztrácí šťávu“, je možné si jej nabít prostřednictvím zásuvky s USB portem, do kterých jsou jinak zapojeny nové stolní lampičky. Všechny uvedené služby poskytuje knihovna zcela zdarma a zve své čtenáře i širokou veřejnost, aby si vše přišli sami vyzkoušet a osahat. Knihovníci vám s novinkami rádi poradí.

Komentovaná prohlídka Vitkovic

Jestliže máte zájem o neformální vzdělávání v zájmových klubech, potom můžete rovněž využít nabídku knihovny a přihlásit se do jednoho z klubů, které otevírá v říjnu 2018. Zaměření klubů je rozličné: Biblioklub, Poslechový klub Oldies, Klub scrabble, Klub regionální historie, Klub moderní komunikace, Cestovatelův klub a Klub techniků.

Účastnický poplatek je max. 200 Kč pro jeden klub, který se v období říjen 2018 - květen 2019 sejde celkem 8x. Uzávěrka přihlášek byla sice 31. srpna, ale některé kluby mají ještě volné kapacity. Informace o obsazenosti klubů vám podají v sídle knihovny na Prokešově náměstí 9 v Moravské Ostravě, případně na telefonním čísle 731 680 947. Na účastníky klubů se těší jak knihovníci, tak odborní lektori.

Klub - Mozkový jogging

U příležitosti oslav 100. výročí Československé republiky poběží v knihovně od září cyklus přednášek se zajímavými „prvorepublikovými“ tématy. Například 19. září povypráví historička Ostravského muzea Mgr. Kateřina Baruchová a životě ženy za první republiky, jejím postavení ve společnosti i rodině.

Přednáška - Zikmund Lucemburský

Další říjnová a listopadová témata se budou týkat poslanců Národního shromáždění, kteří pocházeli z Ostravy, dále prvorepublikové architektury zaměřené úžeji na interiéry anebo továrních měst Bažova komplexu. V říjnu bude rovněž vernisáž zajímavé putovní výstavy Prvorepublikové knihovnictví.

Pozvánka knihovny platí rovněž na Festival ostravských knihoven (2. října), během nějž můžete navštívit osm různých knihoven, nejen městskou, vědeckou či univerzitní, ale také knihovny Národního památkového ústavu, Galerie výtvarného umění, Ostravského muzea, Archivu města Ostravy. Ve všech knihovnách je připraven bohatý program a spousta odměn. Více zjistíte přímo ve vědecké knihovně či na webových stránkách www.festivalostravskychknihoven.cz.

Ať už si k návštěvě knihovny vyberete jakoukoliv příležitost, těšíme se na vás!

Marcela Stehlíková, Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě

Orientačnímu běhu je možné se věnovat i v pozdním věku aneb chuť a odhodlání něco nového zkusit

Sdružení seniorů ČD Ostrava hl.n. připravuje pro své členy vždy na jaře a nebo na podzim sportovně poznávací akce formou - orientačního běhu/pochodu. Tato aktivita inspirovala Koordinační centrum seniorů Ostrava, které se rozhodlo ve spolupráci se sdružením seniorů zorganizovat takovou akci pro všechny seniory z Ostravy a okolí.

Orientační pochod/běh (v několika kategoriích podle kondice) se bude konat v areálu Bělského lesa. Orientační mapy trať v zalesněném porostu připravil ing. Josef Juřeník a jeho kolegové ze Sportovního klubu orientačního běhu, kteří mají s touto aktivitou dlouhodobé zkušenosti.

Není se čeho obávat, před zahájením pochodu podají organizátoři instruktáž k pravidlům čtení mapy a přiblíží jednotlivé značky používané v orientační mapě, kterou každý účastník obdrží.

Věříme, že tato aktivita osloví hodně seniorů a že si na akci nejen protáhnou tělo, ale, že se i pobaví ve společnosti ostatních při malém posezení.

Datum konání: středa 10. října (svátek má Marina)

Technické zabezpečení: Josef Juřeník se svými přáteli a materiálem ze SK OB Ostrava, z.s.

Místo akce: areál Bělského lesa (jižní část MO Ostrava-Jih)

Shromaždiště: areál Ostravských městských lesů a zeleně (OMLaZ), s.r.o., sídlo ředitelství jejich společnosti, kde bude k dispozici jako zázemí: venkovní posezení na zahradě areálu (krytý venkovní přístřešek s ohništěm a venkovními grily s posezením pro účastníky).

Dostupnost: autobusy MHD na zastávku „Náměstí SNP“ nebo zastávku „Hotel Bělský les“ (známou jako Helbich) a odtud pěšky asi 700 metrů.

Parametry tratí: trasa A - délka ideálním postupem pro ty co to už někdy zkusili 4,03 km, převýšení 25 m, počet kontrol 12, trasa bude částečně vyznačena žlutými fáborky; **trasa B** - délka po oranžových fáborkách pro méně odvážné 2,87 km; ideálním postupem při maximálně možném zkrácení 1,60 km, převýšení 10m.; **trasa C** - na podrobnější mapě pro začátečníky a odvážnější cca 2 km.; **trasa D** - jen po zpevněných cestách i pro hůře pohyblivé účastníky, dokonce i s oporou o délce 1,2 km.

Charakteristika tratí: trať A prověří, jak se budete orientovat na asfaltových a širokých cestách, řada kontrolních bodů jsou umělé objekty postavené člověkem (přístřešky, ploty), ve střední části, kde se budete pohybovat převážně po lesních cestách a pěšinách bude část trati od kontroly číslo 4 až po kontrolu č. 10 vyznačena žlutými fáborky, které budou pověšené na vzdálenost, jak jsou umísťovány turistické značky. Před a za značeným úsekem to bude jen na vás a na vaší orientaci. V mapě bude značená trasa zvýrazněna žlutým zvýrazňovačem a trasa sleduje ideální postup.

trať B bude celá vyznačena oranžovými fáborky tak, aby jste bezpečně vždy viděli na sousední fáborek, v místech ohybu je značen ještě zhuštěně. Všechny kontroly na této trase jsou přímo na trase a fáborek vás na ni vždy dovede. Tato trasa vám, kteří budete přesně vědět, kde jste, umožní výrazné zkrácení trasy tím, že nepůjdete po uměle vytvořených oklikách. Okliky (v OB tomu říkáme „pytle“), prodlužují tuto trasu o 1,27 km.; **trať C** je částečně ve výukovém areálu Bělského lesa a částečně v lese a vede rovněž převážně po zpevněných cestách, jen s krátkými odbočkami do lesa ke kontrolnímu stanovišti; **trať D** je pouze ve výukovém areálu po zpevněných cestách, kontroly jsou dobře viditelné a taky dostupné i pro méně pohyblivé.

Popisy kontrol: jsou slovní a jsou přilepeny na mapách s použitím názvů a popisů, které vám místo kontroly snáze identifikuje (např. přístřešek u Koliby). Na kontr. stanovištích v terénu bude stojan s upevněným razicím zařízením - plastovými kleštičkami - na označení průchodu kontrolním stanovištěm se zavěšeným červenobílým textilním lampionem. Číslo kontrolního stanoviště je číselný dvojmístný kód na štítku upevněném na stojanu.

Označování průchodu kontrolním stanovištěm: bude mechanické a samoobslužné, tj. kleštičkami upevněnými na stojanu kontroly a to ve stanoveném pořadí kontrol od čísla 1 do čísla 7 (kategorie B), resp. do čísla 12 (kategorie A), atd.. Po příchodu do cíle účastník průkaz odevzdá a organizátoři zkontrolují, zda jsou kontroly všechny a ve správném pořadí. Nenalezení kontroly nebo její nesprávné označení bude penalizováno přidáním minut k výslednému času.

Systém soutěže: Startovat mohou jednotlivci, dvojice i skupinky vždy ve stanovenou celou minutu s určenými časovými rozestupy od předchozího účastníka své kategorie. Po absolvování tras všemi zúčastněnými se provede vyhodnocení soutěže ve všech kategoriích s vyhlášením nejlepších na 1. až 3. místě s předáním drobných věcných cen a diplomů. Všichni kdo úspěšně trasu absolvují, obdrží na památku účastnický diplom.

Prezentace účastníků: 8:45 - 9:30 hod.

Názorný výklad a instruktáž účastníků: 9:30 - 9:50 hod.

Mapa: speciální pro OB s názvem Bělský les, měřítko 1:10000 (tzn. 1 cm na mapě se rovná 100 m. ve skutečnosti) e, tj. ekvidistance (neboli výškový rozdíl mezi sousedními vrstevnicemi) = 2 m. a pro kategorie C a D mapa Výukový areál Bělský les s měřítkem 1:3500 (tzn. 1 cm na mapě se rovná 35 metrům ve skutečnosti).

Terén: příměstský les protkaný sítí komunikací (silnice, zpevněné i nezpevněné chodníky a lesní cesty a pěšiny); místy jsou stopy po těžbě dřeva, jsou zde paseky a oplocenky.

Co bude potřebovat účastník akce: chuť a odhodlání něco nového zkusit, mapu pro OB (tu dostane na startu), startovní průkaz (ten obdrží při prezentaci), les (ten na nás čeká), oblečení vhodné na vycházku lesem a boty spíše starší.

Společenská část akce: po vyhlášení výsledků a ocenění nejlepších bude následovat posezení spojené s konzumováním toho co si účastníci donesou a doplněné besedováním o lese (se zástupcem OMLaZ) o historii, současnosti a budoucnosti tohoto příměstského lesa. Besedování i o tom co je OB, jak je možné se mu věnovat i v pozdním věku (se zástupci SK OB Ostrava) a o všem co by mohlo zajímat z prostředí závodů v OB. V místě shromaždiště bude výstavka map pro orientační závody. Jako bonus organizátoři zajistili i ochutnávku burčáku od známého vinaře.

Přihlášku e-mailem nebo SMS zprávou na kontakt: (tel. 602 785 092, e-mail: jurenik@volny.cz) do 7.10.2018 s uvedením Jména a příjmení, názvem organizace seniorů, kategorie, ve které chci soutěžit (A, B, C, D). Přihlásit se lze případně i v den závodu. Na všechny odhodlané a zvědavé, toužící po pohybu spojeného s hledáním kontrol, se těší

Josef Juřeník s přáteli ze SK OB Ostrava,
člen výboru Sdružení seniorů při ČD OSŽ Ostrava
a Koordinační centrum seniorů Ostrava, z.s.

O úspěšnosti akce vás budeme určitě informovat v dalším čísle SeniorTipu. K inspiraci a přiblížení minulých ročníků si prohlédněte fotogalerii na str. 24

Orientační běh/pochod - není se čeho bát

Před každým závodem probíhá podrobná instruktáž

Hledání je ohromná zábava

Jak je vidět, jde to i za špatného počasí

Označení trasy je zřetelné

Mapy s trasou jsou přehledně vyznačeny

Foto z minulých ročníků sportovních akcí - orientačních pochodů poskytla Helena Číková, předseda seniorů OSŽ Ostrava hl.n.